

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 531/2012,**13. juuni 2012,****mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires****(uuesti sõnastatud)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires) ⁽³⁾ on oluliselt muudetud ⁽⁴⁾. Kuna sellesse tuleb teha täiendavaid muudatusi, tuleks määrus selguse huvides uuesti sõnastada.

(2) Ka käesoleva määruse eesmärgiks peaks jääma riigiseste ja rändlustariifide erinevuse vähendamine, mis seati eesmärgiks komisjoni võrdlusuuringute raamistikus 2011–2015, mille i2010 kõrgetasemeline töörühm kiitis heaks 2009. aasta novembris, ning mis esitati komisjoni teatistes „Euroopa digitaalne tegevuskava”. Kavandatav rändlusteenuste ja riigiseste teenuste eraldi osutamine peaks suurendama konkurentsi ja seetõttu langetama klientide jaoks hindu ning looma liidus rändlusteenuste

siseturu, kus puuduvad märkimisväärsed erinevused riigiseste ja rändlustariifide vahel. Kogu liitu hõlmavad rändlusteenused võivad ergutada telekommunikatsiooni siseturu väljakujunemist liidus.

(3) Seni, kuni riigisestes tasud erinevad märkimisväärselt rändlustasudest, ei ole võimalik väita, et telekommunikatsiooni siseturg on olemas. Seetõttu peaks lõppeesmärgiks olema riigiseste tasude ja rändlustasude vahelise erinevuse kõrvaldamine, mis läbi luuakse mobiilsideteenuste siseturg.

(4) Üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajate (näiteks üliõpilased, ärireisijad ja turistid) poolt kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste eest makstavate hindade kõrge tase on märkimisväärne takistus mobiilseadme kasutamisele välisriigis kõikjal liidus, ning on tarbijate, riikide reguleerivate asutuste ja liidu institutsioonide jaoks mureküsimus, kuna kujutab endast märkimisväärselt tõket siseturu sujuvale toimimisele. Ülemäära kõrged jaehinnad tulenevad välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest ja paljudel juhtudel ka kliendi võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest. Konkurentsi puudumise tõttu ei tunnetata jaekliendid sageli hulgihindade langetamise mõju. Kuigi mõned operaatorid on viimasel ajal kehtestanud tariifiskeeme, mis pakuvad klientidele soodsamaid tingimusi ja mõnevõrra madalamaid hindu, on endiselt ilmne, et kulude ja hindade vaheline suhe ei ole kaugeltki selline, mis valitseks konkurentsile rajatud turul.

(5) Kõrged rändlustasud takistavad liidu jõupingutusi areneda teadmuspõhiseks majanduseks ja muuta tegelikkuseks 500 miljoni tarbijaga siseturg. Mobiilset andmesideliiklust lihtsustatakse piisava raadiospektri eraldamisega, et tarbijad ja ettevõtjad saaksid kasutada kõne-, SMS- ja andmesideteenuseid kõikjal liidus. Mitmeaastase raadiospektripoliitika programmiga, mis võeti vastu otsusega nr 243/2012/EL, ⁽⁵⁾ nähakse ette piisava ja asjakohase spektri õigeaegne eraldamine, et toetada liidu poliitika eesmärgi ja kõige paremini rahuldada kasvavat nõudlust traadita andmeside järele, ning sillutatakse teed arengule, mis võimaldab liidul saavutada juhtrolli lairibaühenduste kiiruses, liikuvuses, katvuses ja läbilaskevõimes, soodustades uute ärimudelite ja tehnoloogiate teket ning seeläbi vähendades rändluse struktuurseid probleeme hulgiühendasandil.

⁽¹⁾ ELT C 24, 28.1.2012, lk 131.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 30. mai 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 171, 29.6.2007, lk 32.

⁽⁴⁾ Vaata I lisa.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsus nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm (ELT L 81, 21.3.2012, lk 7).

- (6) Internetiühendusega mobiilseadmete laialdase kasutuse tõttu omandab andmerändlus väga suure majandusliku tähtsuse. See on otsustav kriteerium nii kasutajate kui ka rakenduste ja sisu pakkujate jaoks. Kõnealuse turu arengu soodustamiseks ei tohiks andmeedastuse hinnad majanduskasvu takistada.
- (7) Komisjon märkis teatistes Euroopa Liidu rändlusteenuste arengu olukorda käsitleva vahearuande kohta, et tehnoloogia areng ja/või rändlusteenuste alternatiivteenused (näiteks IP-kõne või WiFi) võivad suurendada konkurentsi liidu rändlusteenuste siseturul. Kuigi neid alternatiivteenuseid, eelkõige IP-kõne teenuseid kasutatakse siseturul üha enam, ei ole nende puhul rändlusteenuse kasutamine oluliselt kasvanud.
- (8) Mobiilse andmesideliikluse kiiret arengut ning välisriigis kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuseid kasutavate klientide arvu suurenemist arvesse võttes on vaja suurendada konkurentsivõimet ning töötada välja uued ärimudelid ja tehnoloogiad. Rändlustasude reguleerimist tuleks kavandada viisil, mis ei takistaks konkurentsi veelgi madalamate hinnatasemetega kehtestamiseks.
- (9) Isikute liikuvusel ja digitaalandmete vahetamisel põhineva Euroopa sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja ettevõtluspiirkonna loomine peaks lihtsustama inimestevahelist suhtlemist, et ehitada üles tõeline kodanike Euroopa.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektrooniliste sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalse teenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalse teenuse direktiiv)⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv),⁽⁵⁾ (edaspidi koos „elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik“) on vastu võetud eesmärgil luua liidus elektroonilise side siseturg, mis suurema konkurentsi kaudu tagab tarbijakaitse kõrge taseme.
- (11) Määrus (EÜ) nr 717/2007 ei ole eraldiseisev meede, vaid täiendab ja toetab – kogu liitu hõlmava rändlusega seoses – elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus sätestatud eeskirju. Nimetatud raamistikuga ei ole antud riikide reguleerivatele asutustele piisavalt vahendeid, et võtta tulemuslikke ja otsustavaid meetmeid rändlusteenuste hinnakujunduse suhtes liidu piires, ning seega ei ole see taganud rändlusteenuste siseturu sujuvat toimimist. Määrus (EÜ) nr 717/2007 oli sobiv vahend selle olukorra parandamiseks.
- (12) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik tugineb põhimõttele, et reguleerivaid eelkohustusi tuleks kehtestada vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, ning sellega nähakse ette protsess, mis hõlmab riikide reguleerivate asutuste kohustust korrapäraseks turuanalüüsiks ja kohustuste läbivaatamiseks, mis viib eelkohustuste kehtestamiseni olulise turujõuga ettevõtjatele. Selle protsessi koostisosad on oluliste turgude kindlaksmääramine kooskõlas komisjoni soovitusel oluliste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelnevat reguleerimist kooskõlas direktiiviga 2002/21/EÜ⁽⁶⁾ (edaspidi „soovitus“), kindlaksmääratud turgude analüüsimine kooskõlas komisjoni suunistega turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta vastavalt liidu elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikule,⁽⁷⁾ märkimisväärse turujõuga ettevõtjate nimetamine ja eelkohustuste kehtestamine nendele ettevõtjatele.
- (13) Soovituses määrati kindlaks eelnevalt reguleerimist vajava olulise turuna üldkasutatavate mobiilsidevõrkude rahvusvahelise rändluse riigisisene hulgiturg. Rahvusvahelise rändluse riigisiseste hulgiturgude analüüsimisel tehtud töö, mida riikide reguleerivad asutused on teinud nii iseseisvalt kui ka Euroopa reguleerivate organite töörühmas (ERG) ja selle õigusjärglane elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametis (BEREC), mis asutati määrusega (EÜ) nr 1211/2009,⁽⁸⁾ on näidanud, et riigi reguleerival asutusel üksi ei ole võimalik nimetatud korra alusel tõhusalt tegelda kogu liitu hõlmava rändluse kõrgete hulgihindadega, kuna rahvusvahelise rändluse eritingimuste, sealhulgas selle piiriülese olemuse tõttu on raske välja selgitada märkimisväärse turujõuga ettevõtjaid. Pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist jäeti rändlusturg muudetud soovitusel reguleerimisalast välja⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

⁽³⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁽⁴⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

⁽⁵⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

⁽⁶⁾ ELT L 114, 8.5.2003, lk 45.

⁽⁷⁾ EÜT C 165, 11.7.2002, lk 6.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo (ELT L 337, 18.12.2009, lk 1).

⁽⁹⁾ Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta soovitus elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta) on tundlikud eelneva reguleerimise suhtes (ELT L 344, 28.12.2007, lk 65).

- (14) Lisaks sellele asuvad mobiilsideteenuse klientide huvide kaitsmise ja edendamise eest vastutavad riikide reguleerivad asutused tavaliselt asjaomase riigi territooriumil ega saa kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatoreid, kelle käitumisest kliendid rahvusvaheliste rändlusteenuste kasutamisel sõltuvad. See takistus võiks vähendada ka nende meetmete tõhusust, mida liikmesriigid on võtnud neile jäänud pädevuse piires tarbijakaitse eeskirjade kehtestamiseks.
- (15) Sellises olukorras tunnetavad liikmesriigid survet võtta meetmeid rahvusvahelise rändluse tasude taseme reguleerimiseks, kuid elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus riikide reguleerivate asutuste kehtestatav reguleerivate eelkohustuste mehhanism ei ole osutunud piisavalt tõhusaks, et võimaldada neil asutustel tegutseda asjaomasel turul otsustavalt tarbijate huvides.
- (16) Euroopa Parlamendi resolutsioonis Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turgude kohta ⁽¹⁾ kutsuti komisjoni üles välja töötama uusi algatusi piiriülese mobiilsideteenuse kõneliikluse suurte kulude vähendamiseks, samas kui Euroopa Ülemkogu otsustas 23.–24. märtsi 2006. aasta kohtumisel, et keskendatud, tõhus ja integreeritud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poliitika nii liidu kui ka riikide tasandil on majanduskasvu ja tootlikkust käsitlevate eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ning märkis sellega seoses rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele.
- (17) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku eesmärk oli tol ajal ilmnunud kaalutluste põhjal kõigi tõkete kõrvaldamine liikmesriikidevaheliselt kaubanduselt ühtlustatavas valdkonnas, muu hulgas seoses meetmetega, mis mõjutavad rändlustasusid. Siiski ei tohiks see takistada ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmist kooskõlas muude kaalutlustega, et leida kõige tõhusamad vahendid rändlusteenuste siseturul konkurentsi tugevdamiseks ja tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks.
- (18) Käesolev määrus peaks seetõttu võimaldama kõrvale kalduda elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi kohaselt kohaldatavatest eeskirjadest, mille kohaselt tuleks pakutavate teenuste hinnad määrata märkimisväärse turujõu puudumisel kindlaks kaubanduskokkuleppega, ning seeläbi võimaldada täiendavate reguleerivate kohustuste kehtestamist, mis vastavad kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eripärale.
- (19) Rändluse jae- ja hulgiturgude ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakorralised meetmed, mis väljuvad elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus tavaliselt kasutatavate meetmete piiridest.
- (20) Ühist ja ühtlustatud lähenemisviisi tuleks rakendada selle tagamiseks, et maapealsete üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks liidus reisides kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest ülemäära kõrget hinda, tugevdades seeläbi rändlusteenuse osutajate vahelist rändlusteenustealast konkurentsi, saavutades tarbijakaitse kõrge taseme ja säilitades nii stiimulid uuendusteks kui ka tarbijatele valikuvõimaluse. Pidades silmas asjaomaste teenuste piiriülest iseloomu, on vaja nimetatud ühist lähenemisviisi, et rändlusteenuse osutajad võiksid tegutseda ühtses sidusas reguleerivas raamistikus, mis põhineb objektiivselt kehtestatud kriteeriumidel.
- (21) Määrus (EÜ) nr 717/2007 kaotab kehtivuse 30. juunil 2012. Enne selle kehtivusaja lõppemist on komisjon teinud vahekokkuvõtte vastavalt kõnealuse määruse artiklile 11, mille kohaselt tuleb hinnata, kas kõnealuse määruse eesmärgid on saavutatud, ning käsitleda rändlusteenuste pakutavate kõne-, SMS- ja andmesideteenuste hulgi- ja jaehindade muutusi. Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud 6. juuli 2011. aasta aruandes määruse (EÜ) nr 717/2007 toimimise läbivaatamise tulemuste kohta jõudis komisjon järeldusele, et pärast 30. juunit 2012 on asjakohane pikendada määruse (EÜ) nr 717/2007 kohaldamisaja.
- (22) Andmed, mis käsitlevad kogu liitu hõlmavate kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hinna muutusi pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist, sealhulgas eelkõige riikide reguleerivate asutuste kogutud ja igas kvartalis BERECi kaudu esitatud andmed, ei võimalda järeldada, et hulgi- ja jaemüügitasandi konkurents oleks mõistlikult väljakujunenud ja jätkuks reguleerivate meetmete puudumise korral tõenäoliselt ka pärast 2012. aasta juunit. Andmed osutavad sellele, et rändluse hulgi- ja jaehinnad on senini palju kõrgemad kui riigisisestel hinnadel ja jäävad endiselt määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud piirhindade raamesse või on nendele lähedased ning allpool kõnealuseid piirhindu on konkurents piiratud.
- (23) Määruse (EÜ) nr 717/2007 alusel hulgi- ja jaemüügitasandil kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste suhtes kohaldatavate regulatiivsete kaitsemeetmete kehtivusaja lõppemine 2012. aasta 30. juunil kätkeb seega märkimisväärselt ohtu, et rändlusteenuste siseturul puuduv konkurents surve ja rändlusteenuse osutajate motivatsioon rändlustulu suurendada toovad kaasa sellised kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgi- ja jaehinnad, mis tegelikult ei kajasta mõistlikult teenuse osutamise kulusid, see aga seaks ohtu kõnealuse määruse eesmärgid. Reguleerivat sekkumist mobiilside rändlusteenuste turul tuleks

⁽¹⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 143.

seega pärast 30. juunit 2012 veel pikendada, et tagada siseturu sujuv toimimine, võimaldades konkurentsil välja kujuneda ja tagades samas klientidele, et neilt ei võeta konkureerivate riigisistest hindadega võrreldes ülemäära kõrget tasu.

(24) Riikide reguleerivad asutused peaksid edendama raamdirektiivi artiklis 8 sätestatud poliitikaeesmärki, mis käsitleb lõpptarbija võimalusi pääseda juurde teabele või seda levitada ning kasutada tema valitud rakendusi ja teenuseid.

(25) Selleks et tõhusam, integreeritum ja konkurentsipõhisem rändlusteenuste turg saaks välja areneda, ei tohiks olla piiranguid, mis takistavad ettevõtjatel pidada tõhusaid läbirääkimisi rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu üle. Kõrvaldada tuleks tõkked, mis takistavad juurdepääsu selliste rändlusteenuste hulgiturule, ning mis tulenevad ettevõtjate erineva tugevusega läbirääkimispositsioonidest ja erinevustest infrastruktuuri omamises. Virtuaalsed mobiilsideoperaatorid ja oma võrgu infrastruktuurita mobiilsideteenuste edasimüüjad osutavad rändlusteenuseid tavaliselt rändlusteenuste hulgituru kaubanduskokkulepete alusel, mille nad sõlmivad oma asukohajärgse liikmesriigi vastuvõtva mobiilsideoperaatoriga. Kaubanduslääbirääkimised ei pruugi aga jätta virtuaalsetele mobiilsideoperaatoritele ja edasimüüjatele piisavalt ruumi konkurentsi edendamiseks madalamate hindade kaudu. Kõnealuste tõkete kõrvaldamine ning virtuaalsete mobiilsideoperaatorite/edasimüüjate ja mobiilsideoperaatorite läbirääkimispositsioonide tasakaalustamine, mis saavutatakse juurdepääsu tagamise kohustuse ja hulgihinna ülempiiride abil, peaks võimaldama klientide jaoks välja töötada alternatiivsed, innovatiivsed ja kogu liitu hõlmavad rändlusteenused ja pakkumised. Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi ja juurdepääsudirektiivi eeskirjad ei võimalda tegeleda kõnealuse probleemiga märkimisväärse turujõuga operaatoritele kohustuste kehtestamise teel.

(26) Seepärast tuleks kehtestada eeskirjad, millega nähakse ette kohustus võtta arvesse põhjendatud taotlusi üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele juurdepääsu andmiseks rändlusteenuste hulgiturule. Selline juurdepääs peaks olema kooskõlas juurdepääsu taotlejate vajadustega. Juurdepääsutaotlused tuleks tagasi lükata ainult objektiivsete kriteeriumide alusel, nagu tehniline teostatavus või võrgu terviklikkuse säilitamise vajadus. Kui juurdepääsutaotlus lükatakse tagasi, peaks kannataja poolel olema võimalus esitada asi lahendamiseks kooskõlas käesolevas määruses sätestatud vaidluste lahendamise menetlusega. Võrdsete võimaluste tagamiseks tuleks juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule anda kooskõlas käesolevas määruses sätestatud reguleerivate kohustustega, mida rakendatakse hulgiturule, samuti tuleks arvesse võtta nimetatud

juurdepääsu andmiseks vajalikke eri kuluelemente. Järjepidev reguleeriv lähenemisviis rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu tagamisele peaks toetama liikmesriikidevaheliste konkurentsimoontonutuste ärahoidmist. BEREC peaks komisjoni kaasabil ja koostöös asjaomaste sidusrühmadega andma suunised, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.

(27) Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama rändlusteenuste vahetut hulgiturule ning rändlusteenuste edasimüügi hulgiturule ja kolmandate isikute poolt. Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks samuti hõlmama mobiilsideoperaatorite kohustust võimaldada virtuaalsetel mobiilsideoperaatoritel ja edasimüüjatel osta hulgituru reguleeritud rändlusteenuseid hulgituru vahendajalt, kes pakuvad üht juurdepääsupunkti ja standardplatvormi rändlusteenuste kokkulepete sõlmimiseks kogu liidus. Tagamaks, et operaatorid annavad rändlusteenuse osutajatele juurdepääsu vahenditele, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgiturule ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgiturule, ning teevad seda mõistliku aja jooksul, tuleks avaldada standardpakkumine, mis sisaldab standardtingimusi otseseks juurdepääsuks rändlusteenuste hulgiturule ja rändlusteenuste edasimüügile hulgiturule. Standardpakkumise avaldamine ei tohiks takistada juurdepääsu taotleja ja juurdepääsu võimaldaja vahelisi kaubanduslääbirääkimisi, mida peetakse hulgiturule osas sõlmitud lõpliku kokkuleppe hinnataseme üle või täiendavate hulgiturule juurdepääsu teenuste üle, mis on ulatuslikumad teenustest, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgiturule ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgiturule.

(28) Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama juurdepääsu kõikidele rändlusteenuste osutamiseks vajalikele komponentidele, näiteks võrguelemendid ja nendega seotud vahendid; vajalikud tarkvarasüsteemid, sealhulgas kasutuse tugisüsteemid; ettetellimise, teenuste osutamise, tellimise, tehnilise hoolduse ja remondi taotluste ning arvelduse teabesüsteemid või andmebaasid; numbrite transleerimine või samaväärset funktsiooni pakuvad süsteemid; mobiilsidevõrgud ja virtuaalvõrguteenused.

(29) Kui taotlejad, kes soovivad juurdepääsu rändlusteenuste edasimüügile hulgiturule, taotlevad juurdepääsu lisaks jaemüügi rändlusteenuste osutamiseks vajalikele vahenditele või teenustele ka täiendavate vahenditele või teenustele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida kõnealuste vahendite või teenuste eest õiglast ja mõistlikku tasu. Kõnealused täiendavad vahendid või teenused võiksid muu hulgas olla lisaväärtust omavad teenused, täiendav tarkvara ja teabesüsteemid või arvete koostamise kord.

- (30) Mobiilsideteenuseid osutatakse nii riigisiseseid kui ka rändlusteenuseid sisaldavate pakettidena ning see piirab klientide valikuvõimalusi rändlusteenuste valdkonnas. Nimetatud pakettid vähendavad rändlusteenuste läbipaistvust, kuna keeruline on võrrelda pakettides sisalduvaid üksikuid elemente. Seetõttu ei ole mobiilsidepaketis sisalduval rändlusteenusel põhinev operaatoritevaheline konkurents veel ilmne. Rändlusteenuse osutamine eraldi seisva teenusena aitaks lahendada struktuuriprobleeme, suurendada tarbijate teadlikkust rändlusteenuste hindadest, võimaldada tarbijatel iseseisvalt rändlusteenuseid valida ja tugevdada seega nõudlusega seonduvat konkurentsiturvet. Seega aitab see kaasa rändlusteenuste siseturu sujuvale toimimisele.
- (31) Tarbijate ja ettevõtjate nõudlus mobiilsete andmesideteenuste järele on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud. Andmeside-rändlusteenuste kõrgete hindade tõttu on kõnealuste teenuste kasutamine liidus piiriülesest tegutsevate tarbijate ja ettevõtjate jaoks siiski tõsiselt piiratud. Võttes arvesse turu ebaküpsust ja tarbijate kiiresti kasvavat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele, võivad reguleeritud jaehinnad üksnes hoida hindu kavandatud maksimaalse hinna lähedal, nagu näitavad kogemused määrusega (EÜ) nr 717/2007, selle asemel et neid veelgi enam alandada, mis seega kinnitab vajadust võtta täiendavaid struktuurimeetmeid.
- (32) Kliendid peaksid saama kergesti, võimalikult kiiresti (sõltuvalt tehnilisest lahendusest), trahvi maksmata ja tasuta valida alternatiivse rändlusteenuse osutaja või alternatiivseid rändlusteenuse osutajaid vahetada. Kliente tuleks sellisest võimalusest teavitada selgel, arusaadaval ja hõlpsasti kättesaadaval viisil.
- (33) Tarbijatel peaks olema tarbijasõbralikul viisil õigus osta rändlusteenuseid oma riigisisest mobiilsidepaketist eraldi. Praegu on mitmeid võimalusi selleks, kuidas reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise viisi võiks tehniliselt rakendada, sealhulgas kaks rahvusvahelist mobiilside tunnust (IMSI) (kaks eraldi IMSI samal SIM-kaardil), üks IMSI (ühe IMSI jagamine riigisiseste teenuste osutajate ja rändlusteenuse osutajate vahel) ning kahe ja ühe IMSI kombinatsioonid koos tehnilise lahendusega, millega ei takistata kliendil juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus, tuginedes koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepetele.
- (34) Kõrged andmeside-rändlusteenuste hinnad takistavad tarbijaid kasutamast mobiilseid andmesideteenuseid liidus reisides. Võttes arvesse suurenevat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele ning nende suurenevat tähtsust, ei tohiks takistada alternatiivsete andmeside-rändlusteenuste kasutamist, mida kas ajutiselt või alaliselt osutatakse otse külastatavas võrgus, ning seda olenemata kehtivatest rändlusteenuste osutamise lepingutest või kokkulepetest riigisiseste teenuste osutajatega ja ilma nendepoolse lisatasu nõudeta. Kui riigisiseste teenuste osutajad ja andmeside-rändlusteenuse osutajad peavad pakkuma otse külastatavas võrgus osutatavaid andmeside-rändlusteenuseid, peaksid nad tegema koostööd, et mitte takistada klientide juurdepääsu kõnealustele teenustele ja nende kasutamist ning et tagada muude rändlusteenuste järjepidevus.
- (35) Kuigi käesolevas määruses ei peaks sätestama konkreetseid tehnilisi lahendusi rändlusteenuste eraldi osutamiseks, vaid tuleks sillutada teed kõige tulemuslikuma ja tõhusama lahenduse jaoks, sealhulgas kombineeritud lahendused, mille töötab välja komisjon (tuginedes BERECi antavatele sisenditele), tuleks sätestada tehniliste omaduste kriteeriumid, millele tehniline lahendus peaks vastama, et osutada iga rändlusteenust eraldi. Kõnealused kriteeriumid peaksid muu hulgas hõlmama lahenduse kooskõlastatud ja ühtlustatud kehtestamist kogu liidus ning tagama, et tarbijad saaksid kiirelt ja lihtsalt valida rändlusteenuste jaoks erineva teenuseosutaja, muutmata seejuures oma numbrit. Lisaks ei tohiks takistada rändlusteenuste osutamist väljaspool liidu piire ning rändlusteenuste kasutamist kolmandate riikide klientide poolt liidu piires.
- (36) Mobiilsideoperaatorite vahelist koostööd ja koordineeritust tuleks tõhustada, et võimaldada rändlusteenuste eraldi osutamise koordineeritud ja head tehnilist arengut, takistamata juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Seepärast tuleks välja töötada asjakohased üldpõhimõtted ja -meetodid, et oleks võimalik kiiresti kohanduda muutunud olude ja tehnika arenguga. BEREC peaks koostöös asjaomaste sidusrühmadega aitama komisjoni, et viimane saaks välja töötada sellise vahendi tehnilised elemendid, millega võimaldatakse rändlusteenuseid eraldi osutada, takistamata samas juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Komisjon peaks vajaduse korral andma Euroopa standardiorganile volituse muuta asjaomaseid standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.
- (37) Selleks et tagada käesoleva määruse sätete rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks riigisiseste teenuste osutajate teavitamiskohustuste ja rändlusteenuse eraldi osutamise tehnilise lahenduse kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta

määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.

(38) Võttes arvesse käesolevat määrust ja selle alusel vastu võetud rakendusakte, peaks BERECil olema õigus anda omal algatusel konkreetseid tehnilisi juhiseid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks või muudes käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes.

(39) Selleks et reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamine oleks täielikult tõhus, tuleks see ühendada kohustusega tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule, et lihtsustada uute või olemasolevate turuosaliste, sealhulgas piiriüleseid rändlusteenuseid osutavate ettevõtjate turuletulekut. Selline lahendus hoiaks ära liikmesriikidevahelised konkurentsimoonutused, tagades järjepideva reguleeriva lähenemisviisi ja aidates seega kaasa siseturu väljakujundamisele. Siiski vajavad operaatorid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks mõistlikku aega, et teha vajalikke tehnilisi kohandusi, ning seetõttu saavutatakse piisava konkurentsiga tõeline siseturg struktuurilise lahenduse abil alles mõne aja pärast. Seepärast tuleks ajutiselt säilitada nii kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste maksimaalsed hulgihinnad kui ka kõnealuste teenuste kaitsvad hinnalaed jaemüügitasandil, et tagada olemasoleva tarbijakasu säilimine nimetatud struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil.

(40) Selleks et jätkata hindade ajutist reguleerimist, tuleks reguleerivad kohustused rändlusklientide huvide kaitsmiseks kehtestada nii jae- kui ka hulgimüügitasandil, kuna kogemused on näidanud, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgihindade alandamisega ei pruugi kaasneda madalamad rändluse jaehinnad, sest puuduvad stiimulid nende alandamiseks. Samas võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks selliste teenuste osutamisega seotud hulgimüügitasandil taset, ohustada rändlusteenuste siseturu korralikku toimimist ega võimaldaks suuremat konkurentsi.

(41) Kuni struktuurimeetmed ei ole veel kaasa toonud piisavat konkurentsi rändlusteenuste siseturul, mis viiks hulgimüügitasandil vähenemiseni, mis omakorda jõuaks tarbijateni, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis liidusiseste rändluskõnede tegemise ja

vastuvõtmise hinna reguleerimisele kehtestada kogu liidus hulgimüügi puhul keskmise minutitasu ülempiir ning piirata jaehindu eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 717/2007, SMSi eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 544/2009 ⁽²⁾ ning andmeside eurotariifi abil, mis tuleks kehtestada käesoleva määrusega. Keskmine hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahe- miku jooksul.

(42) Ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid tuleks kehtestada ohutul tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja soodustab konkureerivaid rändluspakkumisi madalamate hindade juures, kindlustades samas tarbijakasu säilimise ning isegi suurenemise struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil. Nimetatud perioodil peaksid rändlusteenuse osutajad aktiivselt juhtima klientide tähelepanu eurotariife puudutavale teabele ja pakkuma eurotariife kõigile oma rändlusklientidele, ning tegema seda tasuta, selgelt ja läbipaistvalt.

(43) Rändlusklientidele pakutavad ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid peaks peegeldama mõistlikku marginaali rändlusteenuse pakkumise hulgimüügikulude suhtes, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida, diferentseerides oma pakkumisi ja kohandades hinnakujundust vastavalt turulolukorrale ja tarbijaelistustele. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmete abil saavutatavast konkurentsist tulenevat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset kasu saanud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada tariifi selle osa suhtes, mida nõutakse lisaväärtust omavate teenuste osutamise eest, vaid üksnes tariifide suhtes, mida nõutakse kõnealuste teenustega ühenduse saamise eest.

(44) Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi peaks olema lihtne rakendada ja kontrollida, et viia halduskoormus miinimumini nii operaatorite ja rändlusteenuse osutajate jaoks, keda selle nõuded puudutavad, kui ka riikide reguleerivate asutuste jaoks, kelle ülesanne on järelevalve ja rakendamine. Samuti peaks see olema läbipaistev ja vahetult

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 544/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires, ning direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (ELT L 167, 29.6.2009, lk 12).

mõistetak kõigile mobiilsideklentidele liidu piires. Lisaks peaks see pakkuma kindlust ja ennustatavust rändluse hulgi- ja jaetenuuseid osutavatele operaatoritele. Käesolevas määruses tuleks seetõttu kindlaks määrata minutitasude ülempiir rahalises väärtuses nii hulgi- kui jaemüügi tasandil.

(45) Selliselt kindlaks määratud suurim keskmine minutitasu hulgi- ja jaemüügitasandil peaks võtma arvesse kogu liitu hõlmava rändluskõne tegemisega seotud eri elemente, eelkõige kõnede alustamise ja lõpetamise maksumust mobiilsidevõrkudes, sealhulgas üldkulusid, ning signaalimise ja transiidi kulusid. Kõige kohasem võrdlusalus kõne alustamise ja kõne lõpetamise jaoks on mobiilsideoperaatorite keskmine mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu liidus, mis põhineb riikide reguleerivate asutuste antaval teabel ja mille komisjon avaldab. Käesoleva määrusega kehtestatakse suurimad keskmised minutitasud tuleks seetõttu määrata kindlaks, võttes arvesse keskmist mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu, mis on sellega seotud kulude võrdlusaluseks. Suurimat keskmist minutitasu hulgi- ja jaemüügitasandil tuleks igal aastal alandada, et võtta arvesse mobiiltelefonikõne lõpetamise tasude alandamisi, mida riikide reguleerivad asutused aeg-ajalt kehtestavad.

(46) Jaemüügitasandil kohaldatav ajutine kõneteenuste eurotariif peaks rändlusklientidele tagama, et neilt ei võeta ülemäärast tasu reguleeritud rändluskõne tegemise või vastuvõtmise eest, kuid jätma samal ajal rändlusteenuse osutajale piisava marginaali klientidele pakutavate toodete eristamiseks.

(47) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks kõiki tarbijaid teavitada ja kõigil tarbijatel peaks olema võimalus valida ilma lisatasude või eeltingimusteta lihtne rändlustariif, mis ei ületa maksimaalset hinda. Mõistlik hinnalisa hulgi- ja jaemüügi kulude ja jaehindade vahel peaks tagama rändlusteenuse osutajatele kõigi rändluse erikulu – sealhulgas küllaldase osa turustamiskuludest ja telefoniaparaatide subsideerimise kuludest – katmise jaemüügi tasandil ning jätma neile piisava järelejääva osa mõistliku tulu teenimiseks. Ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid on sobivad vahendid nii tarbijatele kaitse kui ka rändlusteenuse osutajatele paindlikkuse pakkumiseks. Hulgi- ja jaemüügitasandile vastavalt peaksid kõneteenuste eurotariifi, SMSi eurotariifi ja andmeside eurotariifi ülempiirid igal aastal langema.

(48) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks uusi rändluskliente täielikult ja aktiivselt ning selgel ja läbipaistval viisil teavitada liidu piires rändluse suhtes kehtivatest tariifidest, kaasa arvatud tariifidest, mis on vastavuses ajutiste kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega. Olemasolevatele rändlusklientidele tuleks anda teatava ajavahemiku jooksul võimalus valida uus tariif, mis on vastavuses ajutiste kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega või mis tahes muude rändlustariifidega. Olemasolevate rändlusklientide puhul, kes ei ole nimetatud ajavahemiku jooksul oma valikut teinud, on kohane teha vahet nende vahel, kes olid juba valinud rändluse eritariifi või -paketi enne käesoleva määruse jõustumist, ja nende vahel, kes ei olnud seda teinud. Viimastele tuleks automaatselt kohaldada tariifi, mis on vastavuses käesoleva määrusega. Rändluskliendid, kes juba kasutavad rändluse eritariifi või -paketi, mis vastavad nende individuaalsetele nõudmistele ja mille nad on valinud nende alusel, peaksid jääma eelnevalt valitud tariifi või paketi juurde, kui nad – pärast meeldetuletust nende kehtivate tariifitingimuste ja kohaldatavate eurotariifide kohta – teatavad oma rändlusteenuse osutajale otsusest jääda kõnealuste tariifide juurde. Sellised rändluse eritariifid või -paketid võivad sisaldada näiteks rändluse kindlasummalisi hindu, mitteavalikke tariife, kindlate täiendavate rändlustasudega tariife, suurimast kõneteenuste eurotariifist, SMSi eurotariifist ja andmeside eurotariifist madalamate minutitasudega tariife või kõnealustasude tariife.

(49) Kuna käesolev määrus peaks olema erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses ja kuna kogu liitu hõlmava rändlusteenuse osutajaid võidakse käesoleva määrusega kohustada muutma oma rändluse jaemüügitariife, et järgida käesoleva määruse nõudeid, ei tohiks sellised muutused anda mobiilsideklentidele elektroonilise side 2002. aasta reguleerivat raamistikku üle võtvate siseriiklike õigusaktide alusel mingit õigust oma lepingute ülesütleamiseks.

(50) Käesoleva määrusega ei tohiks piirata tarbijatele tehtavaid uuenduslikke pakkumisi, mis on soodsamad kui käesolevas määruses kindlaksmääratud ajutine kõneteenuste eurotariif, SMSi eurotariif ja andmeside eurotariif, vaid peaks tegelikult soodustama uuenduslikke, madalamate hindadega pakkumisi rändlusklientidele, seda eelkõige käesoleva määruse struktuurilistest sätetest tuleneva täiendava konkurentsirõhu tõttu. Käesoleva määrusega ei nõuta rändlustasude uuesti kasutuselevõtmist juhul, kui need on täielikult kaotatud, samuti ei kohustata sellega tõstma kehtivaid rändlustasusid käesolevas määruses sätestatud ajutiste turvalimiitideni.

- (51) Kui maksimaalsed hinnad ei ole antud eurodes, tuleks kohaldatavad tasude piirmäärad ning piirmäärade korrigeeritud määrad anda asjaomases vääringus, kasutades käesolevas määruses kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse. Kui kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teataja* ei ilmu, tuleks kasutada viitekursse, mis avaldatakse esimeses pärast seda kuupäeva ilmuvas *Euroopa Liidu Teatajas*, mis sisaldab selliseid viitekursse. Selleks, et kaitsta tarbijaid reguleeritud rändlusteenuste (reguleeritud kõne-, SMS- või andmeside-rändlusteenused) jaehindade suurenemise eest, mille põhjustab muu vääringu kui euro viitekursi kõikumine, peaks liikmesriik, mille vääring ei ole euro, kasutama oma vääringus maksimaalse jaehinna kindlaksmääramisel asjakohase perioodi jooksul mitme viitekursi keskmist taset.
- (52) Mõne mobiilsideoperaatori tava arvutada hulгимүүгитасандил рändлuskõnede tasu tavapäraselt muude hulгимүүгитасанди sidumistasude suhtes kohaldatava sekundilise täpsuse asemel minimaalselt 60 sekundi alusel moonutab konkurentsi kõnealuste operaatorite ja teistsuguseid arvel-dusmeetodeid rakendavate operaatorite vahel ning kahjustab käesoleva määrusega kehtestatud maksimaalsete hulgihindade järjepidevat kohaldamist. Lisaks kujutab see endast lisatasu, mis hulгимүүги kulusid suurendades avaldab negatiivset mõju kõneteenuste rändluse hindadele jaemüügi tasandil. Seetõttu tuleks nõuda, et mobiilsideoperaatorid arvutaksid reguleeritud rändluskõne hulgi-hinnad sekundilise täpsusega.
- (53) Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (BERECi eelkäija) hinnangul suurendab mobiilsideoperaatorite tava arvutada jaemüügitasandil rändlusteenuste tasu ühest sekundist suurema ühiku alusel tavalise kõnetee-nuste eurotariifi arve puhul väljuvate kõnede maksumust 24 % ja sissetulevate kõnede maksumust 19 %. Töörühm märkis ka, et sellised lisandused kujutavad endast varjatud tasu, sest need ei ole enamiku tarbijate jaoks läbipaistvad. Sellel põhjusel soovib Euroopa reguleerivate asutuste töörühm võtta kiiresti meetmeid, et kaotada jaemüügitasandil kõneteenuste eurotariifi rakendavate arvete koos-tamise erinevad tavad.
- (54) Kuigi määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestati liidus euro-tariifi abil ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et ränd-luskliendid ei maksaks reguleeritud rändluskõnede eest ülemäära kõrget hinda, ohustab selle järjepidevat kohal-damist tõsiselt asjaolu, et mobiilsideoperaatorid esitavad arveid erinevate ühikute kohta. See tähendab ka seda, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste piiriülesest iseloo-must hoolimata leidub kõrvalekalduvaid lähenemisviise reguleeritud rändluskõne arvete koostamisel, mis moonutab siseturu konkurentsitingimusi.
- (55) Seega on vaja kehtestada ühised eeskirjad kõneteenuste eurotariifi arvetel kasutatavate ühikute kohta jaemüügitasandil, et veelgi tugevdada siseturgu ja tagada kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste tarbijatele kõikjal liidus ühesu-gune kõrgetasemeline kaitse.
- (56) Seetõttu tuleks nõuda, et jaemüügitasandi reguleeritud rändluskõneteenuste osutajad esitaksid klientidele kõikide selliste kõnede eest, mille suhtes kohaldatakse kõnetee-nuste eurotariifi, arved kõnesekundite alusel, võimaldades üksnes välja juua kõne puhul kohaldada esimese 30 sekundi ulatuses kõne miinimummaksumust. See võimaldab rändlusteenuse osutajatel katta kõik kõne ühendamisega seotud mõistlikud kulud ja konkureerida paindlikult väik-semate kõne miinimummaksumustega. Kõneteenuste eurotariifi-ga kõnede vastuvõtmise puhul ei ole kõne miinimummaksumuse kohaldamine aga põhjendatud, sest teenuse osutamise hulгимүүгикулуде eest võetakse tasu sekundilise täpsusega ja kõne ühendamisega seotud erikulud on juba kaetud mobiilkõne lõpetamise tasudega.
- (57) Kliendid ei peaks maksma külastatavas võrgus kõneposti sõnumite vastuvõtmise eest, sest nad ei saa kontrollida selliste sõnumite kestust. See ei peaks piirama muude kohaldatavate kõnepostitasude rakendamist, näiteks tasu selliste sõnumite kuulamise eest.
- (58) Piirialadel elavate klientide arved ei tohiks olla tarbetult suured tahtmatu rändlusteenuse kasutamise tõttu. Ränd-lusteenuse osutajad peaksid seetõttu rakendama mõist-likke meetmeid, et kaitsta kliente rändlustasude tekkimise eest oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal. Need peaksid sisaldama piisavaid teavitusmeetmeid, et anda klientidele võimalus tahtmatu rändlusteenuse kasutamise aktiivseks vältimiseks. Riikide reguleerivad asutused peaksid olema teadlikud olukordadest, kus klientidel on probleeme rändlustasude maksimisega oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal, ning peaksid võtma asjakoha-seid meetmeid probleemi lahendamiseks.
- (59) Nagu rändluskõnede puhul, esineb ka rändlussõnumitee-nuse puhul märkimisväärne oht, et üksnes hinnakohus-tuse kehtestamisest hulгимүүгитасандил iseenesest ei piisa, et tasud väheneksid jaeklientide jaoks. Teisalt võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohan-dataks nende teenuste osutamisega seotud hulгимүүгику-lude taset, kahjustada mõnede, eelkõige väiksemate ränd-lusteenuse osutajate positsiooni, suurendades hindade kokkusurumise ohtu.

- (60) Lisaks ei ole elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik rändlusteenuste turu erilise struktuuri ja piiriülese olemuse tõttu pakkunud riikide reguleerivatele asutustele sobilikke vahendeid, et tulla tõhusalt toime konkurentsiprobleemidega, millega kaasnevad reguleeritud rändlussõnumite kõrged hulgi- ja jaehinnad. See probleem ei võimalda tagada siseturu sujuvat toimimist ning nõuab lahendust.
- (61) Reguleeritud rändlussõnumite suhtes tuleks seega reguleerivad kohustused kehtestada hulgimüügitasandil, et hulgihindadel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlusklientide huvisid jaemüügitasandil üleminekuperioodil seni, kuni struktuurimeede jõustub.
- (62) Enne kui struktuurimeetmega kaasneb piisav konkurents rändlusteenuste turul, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis reguleeritud rändlussõnumite hulgihindade reguleerimisele liidu tasandil keskmise tasu ülempiiri kehtestamine külastatavast võrgust saadetavate SMSide suhtes. Keskmine hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (63) Reguleeritud rändlussõnumi maksimaalne hulgihind peaks sisaldama kõiki hulgiteenuse osutaja kantud kulusid, muu hulgas rändlussõnumi alustamise ja edastamisega seotud kulusid ning külastatavas võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamisega seotud katmata kulusid. Käesoleva määrusega kehtestatud eeskirjade järjepideva kohaldamise tagamiseks ei tohiks reguleeritud rändlussõnumiteenuse hulgimüüjatel seega lubada kehtestada eraldi tasu nende võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamise eest.
- (64) Selleks, et rändlussõnumiteenuse hulgimüügitasandi maksimaalsed hinnad peegeldaksid täpsemini teenuse osutamise põhikulusid ning et jaemüügitasandil saaks areneda konkurents, tuleks SMSide maksimaalseid hulgihindu kohandada vastavalt hilisemale alandamisele.
- (65) Määruses (EÜ) nr 544/2009 osutati, et rändlusteenuste turul konkurentsi tekitavate struktuurielementide puudumisel on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis kogu liitu hõlmavate rändlussõnumite hinnata-
seme reguleerimiseks jaemüügitasandil kehtestada mobiilsideoperaatoritele nõue pakkuda oma rändlusklientidele SMSide eurotariifi, mis ei ületa kindlaksmääratavat maksimaalset hinda.
- (66) Kuni struktuurimeetmete jõustumiseni tuleks SMSi eurotariif hoida kaitstud tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja kajastab ka mõistlikumalt teenuse osutamise kulusid, tagades samas olemasoleva tarbijakasu säilimise.
- (67) Ajutine SMSi eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud rändlussõnumiteenuse osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakkumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkurentsile tulenevat kasu ja mille võib kaotada, kui struktuurimeetmed on jõustunud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada SMSide lisaväärtusteenuste suhtes.
- (68) Rändlusklientidelt ei tohiks nõuda külastatavas võrgus rändlusteenust kasutades lisatasu reguleeritud rändlussõnumi või häälsõnumi vastuvõtmise eest, sest sellised teenuse lõpetamise kulud on kaetud juba rändlussõnumi või häälsõnumi saatmise eest küsitava jaetasuga.
- (69) SMSi eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklientide suhtes, kes ei ole rändlussõnumi eritariifi või reguleeritud SMSide rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (70) SMS on tekstisõnum (lühisõnumiteenus) ja eristub selgelt teistest sõnumitest, nagu MMS-sõnumid või e-kirjad. Selleks, et mitte kaotada käesoleva määruse tõhusust ning täita selle eesmärgid täielikult, tuleks keelustada SMS-rändlussõnumi tehniliste parameetrite sellised muudatused, mis eristaksid seda riigisisest SMSist.
- (71) Riikide reguleerivate asutuste kogutud andmed osutavad sellele, et andmeside-rändlusteenuse keskmised hulgihindad, mida külastatava võrgu operaatorid rändluskliendi rändlusteenuse osutajatelt küsivad, on püsivalt kõrged. Kõnealuste hulgihindade langustendentsile vaatamata on need võrreldes teenuse osutamise kuludega endiselt väga kõrged.
- (72) Andmeside-rändlusteenuste jätkuvalt kõrged hulgimüügitasud on tingitud peamiselt kõrgetest hulgihindadest, mida küsivad mitte-eelistatud võrkude operaatorid. Sellised tasud tulenevad võrgukasutamise juhtimise raskustest, mis ei motiveeri operaatoreid standardseid hulgihindu ühepoolselt vähendama, sest võrguliiklus toimub olenemata hinnast. See toob kaasa hulgimüügikulude suured kõikumised. Mõningatel juhtudel on mitte-eelistatud võrkude suhtes kohaldatavad andmeside-rändlusteenuste hulgihindad kuus korda kõrgemad eelistatud

võrkude suhtes kohaldatavatest. Sellised andmeside-rändlusteenuste ülemäära kõrged hulgihinnad toovad kaasa liidu mobiilsideoperaatorite vaheliste konkurentsitingimuste tuntava moonutamise, mis kahjustab siseturu sujuvat toimimist. Samuti piiravad need rändlusteenuse osutajate võimet hulgimüügikulusid ette näha ning seega võimalust pakkuda klientidele läbipaistvaid ja konkurentsivõimelisi jaepakette. Kuna riikide reguleerivad asutused ei suuda kõnealuseid probleeme riigi tasandil tõhusalt lahendada, tuleks andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldada maksimaalseid hulgihindu. Seega tuleks kehtestada reguleerivad kohustused reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes hulgimüügitasandil, et hulgimüügitasudel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlusklientide huve jaemüügitasandil.

(73) Rändlusteenuse osutajad ei tohiks rändlusklientilt mis tahes reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest tasu võtta, juhul kui ja seni kuni klient ei ole teenuse osutamisega nõustunud.

(74) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks katma kogu liitu hõlmavat andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamist. Sama eripära, mis iseloomustab rändlusteenuste turge ning millega põhjendati määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mobiilsideoperaatoritele kogu liitu hõlmavat rändluskõnede ja SMS-rändlussõnumitega seonduvate kohustuste kehtestamist, kehtib ka kogu liitu hõlmavate andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamise suhtes. Sarnaselt kõne- ja SMS-rändlusteenustega ei osteta ka andmeside-rändlusteenuseid riigi tasandil eraldi, vaid need moodustavad ainult ühe osa laiemast jaemüügipaketist, mille klient ostab rändlusteenuse osutajalt, mistõttu asjaomaste turujõudude vahel on konkurents piiratud. Asjaomaste teenuste piiriülese iseloomu tõttu ei saa riikide reguleerivad asutused, kes vastutavad asjaomase riigi territooriumil elavate mobiilsideklientide huvide kaitsmise ja edendamise eest, ka kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatorite käitumist.

(75) Nagu juba olemasolevate kõne- ja SMS-teenuseid reguleerivate meetmete puhul, on enne struktuurimeetmetega kaasneva piisava konkurentsi tekkimist kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis kogu liitu hõlmava andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandi hinnataseme reguleerimisele kehtestada üleminekuperioodi ajal rändlusteenuse osutajatele nõue pakkuda oma rändlusklientidele ajutist andmeside eurotariifi, mis ei ületa maksimaalset hinda. Andmeside eurotariif tuleks kehtestada kaitsval tasemel, mis tagab kuni struktuurimeetme jõustumiseni tarbijakaitse, kindlustab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja samas kajastab ka mõistlikumat teenuse osutamise seotud kulusid.

(76) Ajutine andmeside eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakkumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkurentsile tekkivat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset ja püsivat kasu saanud. Sarnaselt kõne- ja SMS-rändlusteenuseid hõlmava lähenemisviisiga tuleks ka andmeside ajutiste eurotariifide reguleeritud ülempiiri puhul järgida langustendentsi, võttes arvesse andmeside-rändlusteenuste osutamise kulude kavandatud vähendamisi jaemüügitasandil.

(77) Ajutist andmeside eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklientide suhtes, kes ei ole andmeside-rändlusteenuste eritariifi või reguleeritud andmeside-rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.

(78) Selle tagamiseks, et tarbijad maksaksid tegelikult tarbitud andmesideteenuste eest, ning et vältida probleeme, mida täheldati kõneteenuste puhul pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mis hõlmasid operaatorite rakendatavat maksustamismehhanismi, millega kaasnesid tarbija jaoks varjatud kulud, tuleks ajutist andmeside eurotariifi arvestada kilobaidipõhiselt. Selline arvestamine on kooskõlas maksustamismehhanismiga, mida juba rakendatakse hulgimüügitasandil.

(79) Rändlusteenuse osutajad võivad pakkuda õiglastel tingimustel kindlasummalist kuu koondhinda, mille suhtes ei kohaldata maksimaalset hinda ja mis võiks katta kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid.

(80) Selleks et tagada kõigile mobiiltelefoni kasutajatele kasu käesoleva määruse sätestest, tuleks ajutisi hinnakujundusnõudeid jaemüügitasandil kohaldada hoolimata sellest, kas rändlusklientidel on rändlusteenuse osutajaga ettevõtte järelmaksuleping, ja sõltumata sellest, kas rändlusteenuse osutajal on mobiiltelefoni häälkõneteenuse osutamiseks oma võrk või on ta virtuaalne mobiilsideoperaator või mobiiltelefoni häälkõneteenuste edasimüüja.

- (81) Kui liidu mobiilsideteenuste osutajad leiavad, et nende teiste liikmesriikide mobiilsidoperaatoritega sõlmitud rändluskokkulepete lõpetamise või lõpetamise ohu tõttu on ohustatud koostalitlusvõime ja läbivihendatavus klientidele teenuse osutamiseks või kui nad ei ole võimelised osutama oma klientidele teenust teises liikmesriigis, kuna puudub kokkulepe vähemalt ühe võrguteenuste hulgimüüjaga, peaksid riikide reguleerivad asutused kasutama vajaduse korral juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida selline läbivihendatavus ja teenuste koostalitlusvõime, võttes arvesse raamdirektiivi artiklis 8 nimetatud eesmärgi, eelkõige täielikult toimiva elektrooniliste sideteenuste siseturu loomist.
- (82) Rändlusteenuste jaehinna suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja selleks, et aidata rändlusklientidel otsustada, kuidas oma mobiilseadmeid välisriigis viibides kasutada, peaksid mobiilsideteenuste osutajad edastama oma rändlusklientidele tasuta teavet külastatavas liikmesriigis rändlusteenuste kasutamisel kohaldatavate rändlustasude kohta. Kuna teatavatel kliendirühmadel võib olla rändlustasude kohta piisavalt teavet, peaksid rändlusteenuse osutajad pakkuma võimalust nimetatud automaatselt sõnumiteenusest kergesti loobuda. Peale selle peaksid teenuse osutajad aktiivselt andma oma klientidele, kui viimased asuvad liidu territooriumil, nende soovi korral ja tasuta lisateavet telefonikõnede tegemise või vastuvõtmise ning samuti SMSide, MMSide ja muude andmesideteenuste saatmise ja vastuvõtmise minuti-, sõnumi- või megabaiditasude (koos käibemaksuga) kohta külastatavas liikmesriigis.
- (83) Läbipaistvuse tagamiseks on samuti nõutav, et teenuse osutajad esitaksid teabe rändlustasude, eelkõige kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide ning kindlasummalise koondhinna kohta – kui nad sellist pakuvad – teenusega liitumisel ja iga kord, kui rändlustasud muutuvad. Rändlusteenuse osutajad peaksid pakkuma teavet rändlustasude kohta sobivate vahendite, näiteks arvete, interneti, telereklaamide või otsepostituse kaudu. Kogu hindade ja teenuse omadustega seotud teave ja pakkumised tuleks esitada selgelt, arusaadavalt, võrdlust võimaldavalt ja läbipaistvalt. Rändlusteenuste pakkumiste reklaamimine ja tarbijatele turustamine peaks olema täielikult vastavuses tarbijakaitsealaste õigusaktidega, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv) ⁽¹⁾. Rändlusteenuse osutajad peaksid tagama, et kõik nende rändluskliendid on teadlikud reguleeritud tariifide olemasolust asjaomasel perioodil, ning nad peaksid saatma nimetatud klientidele kirjalikult selge ja erapooletu teatise, kus kirjeldatakse kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide tingimusi ning nende ülemineku ja nendest loobumise õigust.
- (84) Lisaks tuleks võtta meetmeid kõigi andmeside-rändlusteenuste jaehindade suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja eelkõige selleks, et teha lõpp arvešoki probleemile, mis kujutab endast tõket siseturu sujuvale toimimisele, ning anda rändlusklientide käsutusse sellised vahendid, mis on vajalikud andmeside-rändlusteenuse kulude jälgimiseks ja kontrollimiseks. Samuti ei tohiks takistada rändlusteenuste asendamiseks või nende alternatiivina kasutamiseks sobivate rakenduste või tehnoloogiate, nagu traadita internet, kasutuselevõttu.
- (85) Eelkõige peaksid rändlusteenuse osutajad esitama tasuta oma rändlusklientidele personaliseeritud hinnateabe andmeside-rändlusteenuste nimetatud klientide suhtes kehtivate tariifide kohta iga kord, kui rändlusklient hakkab teise riiki sisenedes andmeside-rändlusteenuseid kasutama. Kõnealune teave tuleks edastada kliendi mobiilseadmesse viisil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista, ja selliselt, et kliendil oleks kergesti võimalik seda hiljem uuesti vaadata.
- (86) Selleks, et aidata klientidel paremini mõista andmeside-rändlusteenuste kasutamise rahalisi tagajärgi ning võimaldada neil jälgida ja kontrollida oma kulusid, peaksid rändlusteenuse osutajad nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavalt teavitama oma kliente reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud tasudest. Selline teavitamine võiks sisaldada näiteid ligikaudse kasutatava andmemahu kohta näiteks e-kirja või pildi saatmise, veebilehitsemise ja mobiilirakenduste kasutamise korral.
- (87) Arvešoki vältimiseks peaksid rändlusteenuse osutajad andmeside-rändlusteenuse puhul määrama kindlaks tarbitud teenuste rahalise ja/või mahulise ülempiiri või mitu sellist ülempiiri (väljendatuna selles vääringus, milles rändluskliendile arve esitatakse) ning peaksid pakkuma seda tasuta kõigile rändlusklientidele koos asjakohase teadega sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata, kui kulud jõuavad kõnealuse ülempiiri lähedale. Ülempiiri saavutamise korral ei peaks kliendid enam teenust saama või neilt ei tuleks enam selle eest tasu nõuda, välja arvatud juhul, kui klient on sõnaselgelt soovinud, et talle osutataks jätkuvalt asjaomast teenust vastavalt teates esitatud tingimustele. Niisugusel juhul

⁽¹⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

peaksid nad saama tasuta kinnituse sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata. Rändlusklientidele tuleks anda võimalus valida mõistliku aja jooksul ükskõik milline nendest rahalistest või mahulistest ülempiiridest või otsustada ülempiiri mitte kasutada. Kui kliendid ei avalda oma soovi, tuleks nende suhtes rakendada vaikimisi ülempiiri süsteemi.

(88) Kõnealuseid läbipaistvusmeetmeid tuleks käsitada rändlusklientidele pakutava miinimumtagatisena ning see ei tohiks rändlusteenuse osutajaid takistada pakkumast oma klientidele muid laialdasi vahendeid, mis aitaksid neil andmeside-rändlusteenuste kulusid prognoosida ja kontrollida. Näiteks töötavad paljud rändlusteenuse osutajad jaemüügitasandil välja uusi kindlasummalisi rändlusteenusepakkumisi, mis võimaldavad kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kindlaksmääratud hinnaga andmeside-rändlust mõistliku mahu piires. Rändlusteenuse osutajad töötavad samuti välja süsteeme, mis võimaldaksid rändluskliente teavitada reaalajas andmeside-rändlustega seoses kogunenud maksmisele kuuluvatest summadest. Siseturu sujuva toimimise tagamiseks peaksid kõnealused siseturgude arengutendentsid kajastuma ühtlustatud eeskirjades.

(89) Ka ettemaksukliente võib andmeside-rändlusteenust kasutades tabada arvešokk. Seepärast tuleks ülempiiriga seonduvaid sätteid kohaldada ka kõnealuste klientide suhtes.

(90) Liidu reguleeritud rändlustariifide ja klientide poolt väljaspool liitu reisides makstavate rändlustariifide vahel on suured erinevused, kuna viimati nimetatud tariifid on liidus kehtivatest hindadest oluliselt kõrgemad. Kuna puudub järjekindel lähenemisviis väljaspool liitu toimuva rändluse läbipaistvus- ja kaitsemeetmete suhtes, ei ole tarbijad kindlad oma õigustes ning hoiduvad välisriigis viibides seetõttu sageli mobiilsideteenuste kasutamisest. Tarbijatele edastatav läbipaistev teave aitaks neil otsustada, kuidas kasutada oma mobiilseadmeid välisriigis (nii liidus kui ka väljaspool liitu) reisides, ning samuti võiks sellisest teabest olla kasu rändlusteenuse osutaja valimisel. Läbipaistvuse ja tarbijakaitse puudumise probleemi on seetõttu vaja käsitleda nii, et teatavaid läbipaistvus- ja kaitsemeetmeid kohaldatakse ka väljaspool liitu osutatavate rändlusteenuste suhtes. Kõnealused meetmed soodustaksid konkurentsi ja parandaksid siseturu toimimist.

(91) Kui väljaspool liitu asuva külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida

oma klientide teenusekasutamist reaalajas, ei peaks rändlusteenuse osutajal olema kohustust pakkuda rahalist või mahulist ülempiiri klientide kaitsmiseks.

(92) Riikide reguleerivatel asutustel, kes vastutavad elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku kohaste ülesannete täitmise eest, peaks olema pädevus kehtestada oma territooriumil käesolevast määrusest tulenevad kohustused ning teostada järelevalvet nende täitmise üle. Samuti peaksid nad teostama järelevalvet rändlusklientidele pakutavate kõne- ja andmesideteenuste hindade muutumise üle liidus rändlemise korral, sealhulgas vajaduse korral rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmisega seotud erikulude üle liidu äärealadel, ning vajaduse üle tagada, et hulgiturg kataks tehtud kulud küllaldaselt mahus, ning samuti selle üle, et võrgukasutamise juhtimise meetodeid ei kasutataks valiku piiramiseks klientide kahjuks. Nad peaksid tagama, et käesoleva määruse kohaldamist käsitlev ajakohastatud teave tehakse huvitatud pooltele kättesaadavaks, ning avaldama järelevalve tulemused iga kuue kuu järel. Eraldi tuleks esitada teave äri-, järelmaksu- ja ettemaksuklientide kohta.

(93) Riigisisene rändlus liidu kõige äärepoolsemates piirkondades, kus mobiiltelefoniteenuse osutamiseks antavad litsentsid erinevad neist, mis on väljastatud riigi ülejäänud territooriumi suhtes, võiks saada kasu rändlusteenuste siseturul toimuvaga võrdväärsest tasude alandamisest. Käesoleva määruse rakendamine ei tohiks riigisiseseid rändlusteenuseid kasutavatele klientidele tuua kaasa vähem soodsat hinnakohtlemist võrreldes kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid kasutavate klientidega. Selleks võivad liikmesriikide asutused võtta täiendavaid meetmeid, mis on kooskõlas liidu õigusega.

(94) Käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavaid karistusi käsitlevate eeskirjade sätestamisel peaksid liikmesriigid muu hulgas võtma arvesse võimalust, et rändlusteenuse osutajad kompenseerivad vastavalt siseriiklikule õigusele klientidele iga viivituse või takistuse seoses alternatiivse rändlusteenuse osutaja valimisega.

(95) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ühise lähenemisviisi rajamist selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei peaks maksma kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisimisel ülemäära kõrget hinda, tänu millele saavutatakse tarbijakaitse kõrge tase, tugevdades rändlusteenuse osutajate vahelist konkurentsi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada turvalisel, ühtlustatud ja õigeaegsel viisil ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib

liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(96) Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgihindu käsitlevad reguleerivad kohustused peaksid kehtima seni, kuni struktuurimeetmed on jõustunud ja konkurents on hulgiturul piisavalt välja kujunenud. Lisaks nähtub praegustest turusuundumustest, et andmesideteenused muutuvad järk-järgult kõige tähtsamaks mobiilsideteenuste segmendiks ning et hulgimüügitasandi andmeside-rändlusteenused arenevad praegu kõige dünaamilisemalt, kusjuures nende hinnad on praegustest reguleeritud hindadest märgatavalt madalamad.

(97) Tuleks kehtestada piisavalt kõrged jaemüügi kaitsvad hinnalaed, mis ei moonuta struktuurimeetmete võimalikku konkurentsist saadavat kasu ning mille võiks täielikult kaotada, kui kõnealused meetmed jõustuvad ja võimaldavad luua tõelise siseturu. Seepärast peaksid jaemüügi kaitsvad hinnalaed järgima langustendentsi ja seejärel oma kehtivuse kaotama.

(98) Komisjon peaks hindama käesoleva määruse tõhusust, pidades silmas selle eesmärke ja panust elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku rakendamisse ning siseturu sujuva toimimise tagamisse. Sellega seoses peaks komisjon vaagima mõju, mida see avaldab eri suurusega ning liidu eri osades paiknevate mobiilsideteenuste osutajate konkurentsipositsioonile, jae- ja hulgihindade muutumisele, hindade arengusuundadele ja läbipaistvusele, hindade ja tegeliku maksumuse suhtele, samuti seda, kui suures ulatuses on leidnud kinnitust oletused, mis esitati käesolevale määrusele lisatud mõjuhindangus, samuti kulusid, mis tulenevad määruse järgimisest, ja mõju, mida see avaldab investeeringutele. Komisjon peaks tehnika arengut arvestades hindama ka selliste teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, mis on alternatiiviks rändlusteenustele (näiteks juurdepääs traadita interneti kaudu).

(99) Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgi- ja jaehindu käsitlevad reguleerivad kohustused tuleks tarbijate kaitseks säilitada seni, kuni jae- ja hulgimüügitasandi konkurents on täielikult välja kujunenud. Selleks peaks komisjon 2016. aasta 30. juuniks hindama, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud, ning sealhulgas seda, kas struktuurimeetmed on täielikult rakendatud ja kas rändlusteenuste siseturul on välja kujunenud piisav konkurents. Kui komisjon leiab, et piisavat konkurentsi ei ole välja kujunenud, peaks ta esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud, et tagada tarbijate piisav kaitse alates 2017. aastast.

(100) Pärast eespool nimetatud hindamist ja selleks, et tagada liidus pidev järelevalve rändlusteenuste üle, peaks komisjon iga kahe aasta järel koostama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis annaks üldülevaate rändlusteenuste uusimatest suundumustest, ning vahehinangu selle kohta, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide täitmine ja kas nende eesmärkide saavutamiseks oleks alternatiivseid võimalusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisides helistamisel ja kõne vastuvõtmisel, SMS-e saates ja vastu võttes ning pakettkommuteeritud andmesideteenuseid kasutades konkureerivate riigisisestest hindadega võrreldes ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning samal ajal saavutades tarbijakaitse kõrge taseme, edendades konkurentsi ning läbipaistvust turul ja pakkudes stiimuleid nii uuendusteks kui ka tarbija valikute suurendamiseks.

Määruses sätestatakse eeskirjad, et võimaldada reguleeritud rändlusteenuste osutamist riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi, ja tingimused üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele reguleeritud rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu andmiseks. Samuti kehtestatakse sellega üleminekueeskirjad tasude kohta, mida rändlusteenuse osutajad võivad nõuda reguleeritud rändlusteenuste (kõnede ja SMSide) osutamise eest juhul, kui nende kasutamine algab ja lõpeb liidus, ning pakettkommuteeritud andmesideteenuste eest, mida rändluskliendid kasutavad liidus mobiilsidevõrgus rändlemisel. Määrust kohaldatakse nii võrguoperaatorite poolt võetavate tasude suhtes hulgimüügitasandil kui ka rändlusteenuse osutajate poolt võetavate tasude suhtes jaemüügitasandil.

2. Reguleeritud rändlusteenuste osutamine riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi on vajalik vahesamm konkurentsi suurendamiseks, eesmärgiga langetada klientide jaoks rändlustariife, et saavutada mobiilsideteenuste siseturug ja et lõpuks ei tehtaks vahet riiklikel tariifidel ja rändlustariifidel.

3. Samuti sätestatakse käesolevas määruses eeskirjad, mille eesmärk on suurendada hindade läbipaistvust ja parandada hinnateabe pakkumist rändlusteenuste kasutajatele.

4. Käesolev määrus on erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses.

5. Käesolevas määruses sätestatud maksimaalsed hinnad on väljendatud eurodes.

6. Kui artiklite 7, 9 ja 12 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse.

Artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 12 lõikes 1 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. mail avaldatud viitekursse. Artikli 7 lõike 2, artikli 9 lõike 1 ja artikli 12 lõike 1 kohaste maksimaalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2015. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. mail avaldatud viitekursse.

7. Kui artiklite 8, 10 ja 13 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursside keskmist.

Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist. Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 reguleeritud maksimaalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2015. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 2, raamdirektiivi artiklis 2 ja universaalteenuse direktiivi artiklis 2 sätestatud mõisteid.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „rändlusteenuse osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändluskliendile reguleeritud rändlusteenuseid jaemüügitasandil;
- b) „riigisiseste teenuste osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändluskliendile riigisiseseid mobiilsideteenuseid;

c) „alternatiivne rändlusteenuse osutaja” – rändlusteenuse osutaja, kes erineb riigisiseste teenuste osutajast;

d) „koduvõrk” – üldkasutatav sidevõrk, mis asub liikmesriigis ning mida rändlusteenuse osutaja kasutab reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamiseks rändluskliendile;

e) „külastatav võrk” – maapealne üldkasutatav mobiilsidevõrk, mis asub liikmesriigis, mis ei ole rändluskliendi riigisiseste teenuste osutaja asukohajärgne liikmesriik ning mille vahendusel saab rändlusklient teha ja vastu võtta kõnesid, saata või vastu võtta SMSe või kasutada pakettkommuteeritud andmesideteenuseid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete alusel;

f) „kogu liitu hõlmav rändlus” – rändluskliendi poolt mobiilseadme kasutamine liidusiseste kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, liidusiseste SMSide saatmiseks või vastuvõtmiseks või pakettkommuteeritud andmesideteenuste kasutamiseks, kui ta viibib muus liikmesriigis kui selles, kus asub riigisiseste teenuste osutaja võrk, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;

g) „rändlusklient” – liidus asuva maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu vahendusel osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutaja klient, kellega sõlmitud leping või kokkulepe võimaldab kasutada kogu liitu hõlmavat rändlust;

h) „reguleeritud rändluskõne” – mobiiltelefonikõne, mida rändlusklient alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas sidevõrgus liidu piires, või rändluskliendi poolt vastu võetud kõne, mida alustati üldkasutatavas sidevõrgus liidus ja mis lõpetatakse külastatavas võrgus;

i) „kõneteenuste eurotariif” – artiklis 8 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida rändlusteenuse osutaja võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud rändluskõnede eest;

j) „SMS” – tekstisõnum (lühisõnumiteenus), mis koosneb peamiselt tähtedest ja/või numbritest, mida saab saata riikide numeratsiooniplaanide kohaselt määratud mobiilija/või paiksete numbrite vahel;

k) „reguleeritud rändlussõnum” – SMS, mille rändlusklient saadab külastatavast võrgust liidu üldkasutatavasse sidevõrku või mille rändlusklient võtab vastu saadetuna liidu üldkasutatavast sidevõrgust külastatavasse võrku;

- l) „SMSi eurotariif” – artiklis 10 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida rändlusteenuse osutaja võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud rändlussõnumite saatmise eest;
- m) „reguleeritud andmeside-rändlusteenus” – rändlusteenus, mis võimaldab rändluskliendile sissetulevat ja väljuvat pakettkommuteeritud andmesidet mobiilseadme abil ajal, mil seade on ühendatud külastatavasse võrku. Reguleeritud andmeside-rändlusteenus ei hõlma reguleeritud rändluskõnede ja rändlussõnumite edastamist ega vastuvõtmist, kuid hõlmab MMSide (multimeedium-sõnumiteenus) edastamist ja vastuvõtmist;
- n) „andmeside eurotariif” – artiklis 13 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida rändlusteenuse osutaja võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest;
- o) „juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule” – otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule või rändluse hulgitreenuste edasimüümisele;
- p) „otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule” – vahendite ja/või teenuste mobiilsideoperaatori poolt teisele ettevõtjale kättesaadavaks tegemine kindlaksmääratud tingimustel selleks, et kõnealune teine ettevõtja osutaks reguleeritud rändlusteenuseid rändlusklientidele;
- q) „juurdepääs rändluse hulgitreenuste edasimüümisele” – rändlusteenuste hulgiturule osutamine külastatava võrgu operaatorist erineva mobiilsideoperaatori poolt teisele ettevõtjale selleks, et kõnealune teine ettevõtja osutaks reguleeritud rändlusteenuseid rändlusklientidele.

Artikkel 3

Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule

1. Mobiilsideoperaatorid rahuldavad kõik põhjendatud taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.
2. Mobiilsideoperaatorid võivad taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule, tagasi lükata üksnes objektiivsete kriteeriumide põhjal.
3. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule hõlmab kõiki võrguelemente ja nendega seotud vahendeid, asjaomaseid teenuseid, tarkvara ja teabesüsteeme, mis on vajalikud klientidele reguleeritud rändlusteenuste osutamiseks.
4. Lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgituru kõigile komponentidele juurdepääsu andmise suhtes kohaldatakse artiklites 7, 9 ja 12 sätestatud eeskirju reguleeritud rändlusteenuste hulgihindade kohta.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist ning seoses juurdepääsuga rändluse hulgitreenuste edasimüümisele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida õiglast ja mõistlikku tasu lõikega 3 hõlmamata komponentide eest.

5. Mobiilsideoperaatorid avaldavad standardpakkumise, võttes arvesse lõikes 8 osutatud BERECi suuniseid, ning teevad selle rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotlevale ettevõtjale kättesaadavaks. Mobiilsideoperaatorid esitavad juurdepääsu taotlevale ettevõtjale käesoleva artikliga kooskõlas oleva ja kõnealust juurdepääsu reguleeriva lepingu kavandi, tehes seda hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse esmakordset kättesaamist. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule antakse mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul lepingu sõlmimisest. Mobiilsideoperaatorid, kes saavad rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotluse, ning juurdepääsu taotlevad ettevõtjad peavad läbiraakimisi heas usus.

6. Lõikes 5 osutatud standardpakkumine peab olema piisavalt üksikasjalik ja hõlmama kõiki lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsuks vajalikke komponente, samuti peab see sisaldama rändlusteenuste hulgiturule ja rändluse hulgitreenuste edasimüümisele otsese juurdepääsu suhtes asjakohaste pakkumiste kirjeldusi, ning nendega seonduvaid tingimusi. Riikide reguleerivad asutused annavad vajadusel korralduse standardpakkumiste muutmiseks, et tagada käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmine.

7. Kui juurdepääsu taotleb ettevõtja soovib alustada äriläbiraakimisi, et hõlmata ka standardpakkumises hõlmamata komponente, vastavad mobiilsideoperaatorid sellisele taotlusele mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul taotluse esmakordsest kättesaamisest. Käesolevas lõikes reguleeritud olukorra suhtes ei kohaldata lõikeid 2 ja 5.

8. Et toetada käesoleva artikli ühetaolist kohaldamist, kehtestab BEREC pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga hiljemalt 30. septembriks 2012 suunised juurdepääsu kohta rändlusteenuste hulgiturule.

9. Lõikeid 5–7 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.

Artikkel 4

Reguleeritud rändlusteenuste eraldi osutamine jaemüügitasandil

1. Riigisiseste teenuste osutajad võimaldavad oma klientidele juurdepääsu teise rändlusteenuse osutaja poolt pakettidena osutatavatele reguleeritud kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenustele.

Riigisiseste teenuste ega rändlusteenuse osutajad ei takista klientide juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida teine rändlusteenuse osutaja osutab otse külastatavas võrgus.

2. Rändlusklientidel on õigus igal ajal rändlusteenuse osutajat vahetada. Kui rändlusklient otsustab rändlusteenuse osutajat vahetada, toimub vahetus põhjendamatult viivitusega ning igal juhul võimalikult lühikese ajavahemiku jooksul, sõltuvalt reguleeritud rändlusteenuse jaemüügitasandil eraldi osutamiseks valitud tehnilisest lahendusest, kuid hiljemalt kolmandal tööpäeval pärast uue rändlusteenuse osutajaga lepingu sõlmimist.

3. Üleminek teisele rändlusteenuse osutajale või rändlusteenuse osutaja vahetamine on klientidele tasuta ning võimalik mis tahes tariifikava alusel. Sellega ei või kaasneda liitumistasu ega täiendavaid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid, mis on seotud liitumislepingu muude kui rändlust käsitlevate osadega ning mida ei olnud enne vahetamist kehtinud tingimustega ette nähtud.

4. Riigisiseste teenuste osutajad teavitavad kõiki oma rändluskliente selges, arusaadavas ja hõlpsasti kättesaadavas vormis võimalusest valida lõike 1 esimeses lõigus osutatud teenused.

Eelkõige mobiilsideteenuste lepingu sõlmimisel või pikendamisel annavad riigisiseste teenuste osutajad kõikidele oma klientidele personaalselt täieliku teabe võimaluse kohta valida teine rändlusteenuse osutaja ega takista kõnealuse teenuseosutajaga lepingu sõlmimist. Kliendid, kes sõlmivad reguleeritud rändlusteenuste tellimiseks lepingu riigisiseste teenuste osutajaga, kinnitavad selgesõnaliselt, et neid on kõnealusest võimalusest teavitatud. Riigisiseste teenuste osutajad ei või takistada oma edasimüüjatena tegutsevatel jaemüüjatel pakkuda teiste rändlusteenuse osutajatega eraldi rändlusteenuste lepinguid ega neid kõnealuses küsimuses ümber veenda või tõkestada.

5. Reguleeritud rändlusteenuste tehnilisi omadusi ei tohi muuta selliselt, et need erineksid reguleeritud rändlusteenuste tehnilistest omadustest, sealhulgas kvaliteedinäitajatest, mida osutati kliendile enne vahetamist. Kui vahetamine ei hõlma kõiki reguleeritud rändlusteenuseid, jätkatakse vahetamata jäänud teenuste osutamist sama hinnaga ja võimalikult suures ulatuses samade tehniliste omaduste, sealhulgas kvaliteedinäitajatega.

6. Käesolevat artiklit kohaldatakse alates 1. juulist 2014.

Artikkel 5

Reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamine

1. Riigisiseste teenuste osutajad rakendavad artiklis 4 ettenähtud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamist nii, et kliendid saavad kasutada riigisiseseid mobiilsideteenuseid ja eraldiseisvaid reguleeritud rändlusteenuseid. Riigisiseste teenuste osutajad rahuldavad kõik põhjendatud juurdepääsutaotlused vahenditele ja seonduvatele tugiteenustele, mis on reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise osas asjakohased. Juurdepääs kõnealustele vahenditele ja

tugiteenustele, mis on reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks vajalikud, sealhulgas kasutaja autentimise teenustele, on tasuta ja klientidelt ei tohi nende eest mingisugust otsest tasu nõuda.

2. Et tagada reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise järjepidev ja üheaegne rakendamine kogu liidus, kehtestab komisjon pärast BERECiga konsulteerimist 31. detsembriks 2012 rakendusaktidega üksikasjalikud eeskirjad artikli 4 lõikes 4 sätestatud teavitamiskohustuse ja reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamise tehniliste lahenduste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt ning neid kohaldatakse alates 1. juulist 2014.

3. Tehnilised lahendused reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks peavad vastama järgmistele kriteeriumitele:

- a) tarbijasõbralikkus, eelkõige tarbijate võimalus valida kergesti ja kiirelt teine rändlusteenuse osutaja oma mobiiltelefoninumbrit muutmata ja sama mobiilseadet kasutades;
- b) suutlikkus rahuldada konkurentsivõimelistel tingimustel tarbijanõudluse kõiki liike, sealhulgas andmesideteenuste sagedase kasutamise nõuet;
- c) suutlikkus edendada tõhusalt konkurentsi, võttes arvesse ka operaatorite võimalusi kasutada oma infrastruktuurivahendeid või ärikokkuleppeid;
- d) kulutasuvus, võttes arvesse riigisiseste teenuste osutajate ja teiste rändlusteenuse osutajate vahelist kulude jaotust;
- e) suutlikkus täita tõhusalt artikli 4 lõikes 1 osutatud kohustust;
- f) maksimaalse koostalitlusvõime võimaldamine;
- g) kasutajasõbralikkus, eelkõige seoses kliendipoolse mobiilseadme tehnilise käsitlemisega võrkude vahetamisel;
- h) tagatakse, et liidu klientide rändlust kolmandates riikides ja kolmandate riikide klientide rändlust liidus ei takistata;
- i) tagatakse kinnipidamine raamdirektiivi ja eridirektiividega nõutavatest eeskirjadest eraelu puutumatuse, isikuandmete, võrkude turvalisuse ja terviklikkuse kaitse ning läbipaistvuse kohta;
- j) võetakse arvesse, et riikide reguleerivad asutused edendavad vastavalt raamdirektiivi artikli 8 lõike 4 punktile g lõpptarbijate võimalusi saada juurdepääs teabele ja seda levitada ning vabal valikul käivitada rakendusi ja teenuseid;
- k) tagatakse, et teenuse osutajad kohaldavad samaväärseid tingimusi samasuguste asjaolude korral.

4. Lõikes 3 sätestatud kriteeriumite täitmise eesmärgil võib tehniline lahendus hõlmata üht või mitut tehnilist üksikasja.

5. Komisjon annab vajaduse korral asjakohasele Euroopa standardiorganile volituse kohandada asjaomaseid standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.

6. Käesoleva artikli lõikeid 1, 3, 4 ja 5 kohaldatakse alates 1. juulist 2014.

Artikkel 6

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab raamdirektiivi artikli 22 alusel loodud sidekomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 7

Reguleeritud rändluskõnede hulgihinnad

1. Keskmise hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda kliendi rändlusteenuse osutajalt kõnealusest külastatavast võrgust alustatud reguleeritud rändluskõne pakkumise eest (sealhulgas kõne alustamise, transiidi ja lõpetamise kulude eest), ei tohi alates 1. juulist 2012 ületada 0,14 eurot minutis.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui käesolevas lõikes sätestatud keskmise hulgihinna ülempiiri kohaldamisaja lõpuni või 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud. Keskmise hulgihinna ülempiir langeb 1. juulil 2013 0,10 eurole ja 1. juulil 2014 0,05 eurole ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on hulgihind kuni 30. juunini 2022 0,05 eurot.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse rändluskõnede hulgihinnast saadud kogutulu asjaomase operaatori poolt asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires rändluse hulgihinnade osutamiseks hulgitasandil tegelikult kasutatud rändlusminutite koguarvuga, mis on saadud sekundilise täpsusega liitmisel, kusjuures selle kohandamisel võetakse arvesse külastatava võrgu operaatori õigust rakendada tasu arvutamisel kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.

Artikkel 8

Reguleeritud rändluskõnede jaehinnad

1. Rändlusteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks ja pakuvad aktiivselt lõikes 2 sätestatud kõneteenuste eurotariifi. Kõnealune kõneteenuste eurotariif ei sisalda liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega.

Kõikidele oma rändlusklientidele, kes on valinud rändluse eritariifi või -paketi, tulevad rändlusteenuse osutajad pakkumist tehes meelde kõnealuse tariifi või paketi tingimusi.

2. Alates 1. juulist 2012 võib kõneteenuste eurotariifi jaehind (ilma käibemaksuta), mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud rändluskõne eest nõuda, iga rändluskõne puhul erineda, kuid ei või ületada 0,29 eurot minuti eest tehtud kõne puhul ja 0,08 eurot minuti eest vastuvõetud kõne puhul. 1. juulil 2013 langeb tehtud kõne maksimaalne jaehind 0,24 eurole ja 1. juulil 2014 0,19 eurole ning vastuvõetud kõne maksimaalne jaehind langeb 1. juulil 2013 0,07 eurole ja 1. juulil 2014 0,05 eurole. Ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, kehtivad kõnealused maksimaalsed jaehinnad kõneteenuste eurotariifi puhul 30. juunini 2017.

Rändlusteenuse osutajad ei tohi oma rändlusklientidelt nõuda tasu rändlushäälsõnumi vastuvõtmise eest. See ei mõjuta muid kohaldatavaid tasusid, näiteks tasu nende sõnumite kuulamise eest.

Rändlusteenuse osutajad esitavad oma rändlusklientidele selliste tehtud või vastuvõetud reguleeritud rändluskõnede eest, mille suhtes kohaldatakse kõneteenuste eurotariifi, arve sekundite alusel.

Rändlusteenuse osutaja võib kohaldada tehtud kõne puhul, mille suhtes kohaldatakse kõneteenuste eurotariifi, kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.

3. Rändlusteenuse osutajad kohaldavad kõneteenuste eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklientide suhtes; erandiks on rändluskliendid, kes on juba teadlikult valinud teatava rändlustariifi või -paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändluskõne suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.

4. Rändlusteenuse osutajad kohaldavad kõneteenuste eurotariifi kõigi uute rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei vali teistsugust rändlustariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud rändluskõnede tariifi.

5. Iga rändlusklient võib nõuda üleminekut kõneteenuste eurotariifi või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega; üksnes sellisel juhul, kui kõneteenuste eurotariifi soovib üle minna rändlusklient, kes on liitunud rändluse eripaketiga, mis sisaldab rohkem kui ühte reguleeritud rändlusteenust, võib rändlusteenuse osutaja nõuda üleminevalt kliendilt loobumist kõnealuse paketi muude osade soodustustest. Rändlusteenuse osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kahte kuud. Kõneteenuste eurotariifi võib alati kombineerida SMSi eurotariifi ja andmeside eurotariifiga.

Artikkel 9

Reguleeritud rändlussõnumite hulgihinnad

1. Alates 1. juulist 2012 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib asjaomasest külastatavast võrgust saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, ületada 0,03 eurot SMSi kohta. 1. juulil 2013 langeb maksimaalne keskmine hulgihind 0,02 eurole SMSi kohta ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on see kuni 30. juunini 2022 0,02 eurot.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgihinna kogutulu, mille külastatava võrgu operaator või koduvõrgu operaator on saanud asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires reguleeritud rändlussõnumite saatmise ja edastamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase rändlusteenuse osutaja või koduvõrgu operaatori kaudu saadatud ja edastatud rändlussõnumite koguarvuga.

4. Külastatava võrgu operaator ei tohi rändluskliendi rändlusteenuse osutajalt või koduvõrgu operaatorilt nõuda lõikes 1 osutatud tasust eraldiseisvat tasu külastatavas võrgus rändlusteenust kasutanud rändluskliendile saadatud reguleeritud rändlussõnumi lõpetamise eest.

Artikkel 10

Reguleeritud rändlussõnumite jahinnad

1. Rändlusteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks ja pakuvad aktiivselt lõikes 2 sätestatud SMSi eurotariifi. SMSi eurotariifiga ei või kaasnedagi liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega kooskõlas käesoleva artikli teiste sätetega.

2. Alates 1. juulist 2012 võib SMSi eurotariifi jahind (ilma käibemaksuta), mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt viimase poolt saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, iga reguleeritud rändlussõnumi puhul erineda, kuid see ei tohi ületada 0,09 eurot. Nimetatud maksimaalne hind langeb 1. juulil 2013 0,08 eurole ja 1. juulil 2014 0,06 eurole ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on maksimaalne hind kuni 30. juunini 2017 0,06 eurot.

3. Rändlusteenuse osutajad ei või oma rändlusklientidelt nõuda tasu reguleeritud rändlussõnumi vastuvõtmise eest.

4. Rändlusteenuse osutajad kohaldavad SMSi eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklientide suhtes; erandiks on rändluskliendid, kes on juba teadlikult valinud teatava rändlustariifi või -paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändlussõnumi suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.

5. Rändlusteenuse osutajad kohaldavad SMSi eurotariifi kõigi uute rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei vali teistsugust rändlussõnumi tariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud rändlussõnumite tariifi.

6. Iga rändlusklient võib igal ajal nõuda üleminekut SMSi eurotariifi või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega kui rändlus. Rändlusteenuse osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kahte kuud. SMSi eurotariifi võib alati kombineerida kõneteenuste eurotariifi ja andmeside eurotariifiga.

Artikkel 11

Reguleeritud rändlussõnumite tehnilised omadused

Rändlusteenuse osutaja, riigisiseste teenuste osutaja, koduvõrgu operaator või külastatava võrgu operaator ei või muuta reguleeritud rändlussõnumite tehnilisi omadusi selliselt, et need erineksid riigisisel turul edastatavate SMSide tehnilistest omadustest.

Artikkel 12

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste hulgihinnad

1. Alates 1. juulist 2012 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt kõnealuse külastatava võrgu vahendusel reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest nõuda, ületada ühe megabaidi edastatud andmete eest turvalimiiti 0,25 eurot. Turvalimiit langeb 1. juulil 2013 0,15 eurole ühe megabaidi

edastatud andmete eest ja 1. juulil 2014 0,05 eurole ühe megabaidi edastatud andmete eest ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on turvalimiit kuni 30. juunini 2022 0,05 eurot.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgiüügi kogutulu, mille külastatava võrgu operaator või koduvõrgu operaator on saanud asjaomase ajavahemiku jooksul reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase rändlusteenuse osutaja või koduvõrgu operaatori poolt kõnealuste teenuste osutamisel tegelikult edastatud andmete kogumahuga megabaitides, arvestatuna kilobaidipõhiselt.

Artikkel 13

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaehinnad

1. Rändlusteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks ja pakuvad aktiivselt lõikes 2 sätestatud andmeside eurotariifi. Andmeside eurotariifi ei kaasne liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega.

Rändlusklientidele, kes on juba valinud rändluse eritariifi või -paketi, tuletavad rändlusteenuse osutajad pakkumist tehes meelde tariifi või paketi suhtes kehtivaid tingimusi.

2. Alates 1. juulist 2012 ei või andmeside eurotariifi jaehind (ilma käibemaksuta), mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest nõuda, ületada 0,70 eurot kasutatud megabaidi eest. Kasutatud andmemahu maksimaalne jaehind langeb 1. juulil 2013 0,45 eurole ja 1. juulil 2014 0,20 eurole kasutatud megabaidi eest, ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on jaehind kasutatud megabaidi eest kuni 30. juunini 2017 0,20 eurot.

Iga rändlusteenuse osutaja nõuab rändlusklientidelt selliste reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, mille suhtes kohaldatakse andmeside eurotariifi, tasu kilobaidipõhiselt, välja arvatud multimeediateenuse (MMS) sõnumid, mille eest võib tasu nõuda ühikupõhiselt. Sellisel juhul ei tohi jaemüügitasu, mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt MMS-rändlussõnumite edastamise või vastuvõtmise eest nõuda, ületada esimeses lõigus sätestatud maksimaalset jaehinda.

3. Alates 1. juulist 2012 kohaldavad rändlusteenuse osutajad andmeside eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklientide suhtes; erandiks on rändluskliendid, kes on juba valinud teatava rändlustariifi või kes juba kasutavad tariifi, mis on andmeside eurotariifist ilmselgelt madalam, või kes on juba valinud paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.

4. Alates 1. juulist 2012 kohaldavad rändlusteenuse osutajad andmeside eurotariifi kõigi uute rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei ole valinud teistsugust andmeside-rändlusteenuse tariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud andmeside-rändlusteenuste tariifi.

5. Iga rändlusklient võib lepingutingimusi järgides igal ajal nõuda üleminekut andmeside eurotariifi või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega kui kogu liitu hõlmav rändlus. Rändlusteenuse osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kahte kuud. Andmeside eurotariifi võib alati kombineerida SMSi eurotariifi ja kõne-teenuste eurotariifi.

6. Rändlusteenuse osutajad teatavad 30. juuniks 2012 oma rändlusklientidele personaalselt selgel ja arusaadaval viisil ning püsival andmekandjal andmeside eurotariifi ning asjaolu, et seda kohaldatakse hiljemalt 1. juulist 2012 kõigi nende rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei ole valinud reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldatavat eritariifi või -paketti, samuti teavitavad nad oma rändluskliente sellele tariifi ülemineku ja sellest loobumise õigusest vastavalt lõikele 5.

Artikkel 14

Rändluskõnede ja rändlussõnumite jaehindade läbipaistvus

1. Selleks et juhtida rändlusklientide tähelepanu asjaolule, et neile kehtivad kõne tegemisel või vastuvõtmisel või SMSi saatmisel rändlustusad, annab iga rändlusteenuse osutaja kliendile teise liikmesriiki, mis ei ole tema riigiseste teenuste osutaja asukohariik, sisenemisel sõnumiteenuse abil automaatselt, ilma põhjendamatu viivituse ja tasuta personaalset baashinnateavet rändlustusade kohta (koos käibemaksuga), mida kohaldatakse selle kliendi suhtes kõnede tegemisel ja vastuvõtmisel ning SMSide saatmisel külastatavas liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud rändlusteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teenust.

Kõnealune personaalne baashinnateave sisaldab maksimumhindu (selles vääringus, milles väljendatuna kliendi riigisest teenuste osutaja esitab oma arve), mida kliendi suhtes võidakse kohaldada tema suhtes kehtiva tariifiskeemi alusel:

- a) reguleeritud rändluskõnede tegemisel külastatava liikmesriigi piires ja riigisest teenuste osutaja liikmesriiki ning reguleeritud rändluskõnede vastuvõtmisel ning
- b) külastatavas liikmesriigis reguleeritud rändlussõnumeid saates.

Teave sisaldab ka lõikes 2 osutatud tasuta numbrit üksikasjalikumate teabe saamiseks ja teavet hädaabiteenuste kasutamise võimaluse kohta Euroopa tasuta hädaabinumbri 112 valimisel.

Iga sõnumi puhul on kliendil võimalus teatada tasuta ja lihtsal viisil rändlusteenuse osutajale, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust. Kliendil, kes on teatanud, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust, on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

Rändlusteenuse osutajad pakuvad pimedatele või nägemispuudega klientidele esimeses lõigus osutatud personaalset baashinnateavet nende soovi korral automaatselt tasuta häälkõne abil.

Esimest, teist, neljandat ja viiendat lõiku kohaldatakse ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate kõne- ja SMS-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisides.

2. Lisaks lõikele 1 on kliendil õigus sõltumata oma asukohast liidus taotleda ja saada mobiiltelefonikõne või SMSi kaudu tasuta üksikasjalikumate personaalsete hinnateavete külastatavas võrgus kõnede ja SMSide suhtes kohaldatavate rändlustasude kohta, samuti teavet käesoleva määruse alusel kohaldatavate läbipaistvusmeetmete kohta. Taotlus esitatakse rändlusteenuse osutaja poolt selleks otstarbeks määratud tasuta numbrile. Lõikes 1 sätestatud kohustusi ei kohaldata seadmete suhtes, millel ei ole SMS-funktsiooni.

3. Rändlusteenuse osutajad annavad liitumisel kõikidele kasutajatele täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude, eelkõige kõneteenuste eurotariifi ja SMSi eurotariifi kohta. Nad annavad oma rändlus klientidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet põhjendamatult viivitusega iga kord, kui tasud muutuvad.

Rändlusteenuse osutajad astuvad vajalikke samme tagamaks, et kõik nende rändlus kliendid on teadlikud kõneteenuste eurotariifi ja SMSi eurotariifi kättesaadavusest. Eelkõige teavitavad nad kõiki oma rändlus kliente selgelt ja erapooletult kõneteenuste eurotariifi ja SMSi eurotariifi seotud tingimustest. Seejärel saadavad nad kõikidele muu tariifi valinud klientidele mõistlike ajavahemike järel meeldetuletuse.

Esitatav teave on piisavalt üksikasjalik ning võimaldab klientidel otsustada, kas neile on kasulik eurotariifi üle minna või mitte.

4. Rändlusteenuse osutajad teavitavad oma kliente sellest, kuidas vältida tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid piirialadel. Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksmisest tahtmatu rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis.

Artikkel 15

Jaemüügi tasandi andmeside-rändlusteenuste läbipaistvus ja kaitsemehhanismid

1. Rändlusteenuse osutajad tagavad, et nende rändlus kliendid saavad reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise tasu kohta nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavat teavet viisil, mis aitab klientidel mõista kõnealuste teenuste kasutuse rahalisi tagajärgi ning võimaldab neil jälgida ja kontrollida reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud kulusid kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

Kui see on asjakohane, teavitavad rändlusteenuse osutajad oma kliente enne lepingu sõlmimist ja korrapäraselt pärast seda ohust, mis on seotud automaatse ja kontrollimatu andmerändlusühenduse ja andmete allalaadimisega. Lisaks teatavad rändlusteenuse osutajad oma klientidele tasuta ning selgelt ja mõistatavalt, kuidas automaatseid andmerändlusühendusi välja lülitada, et vältida andmeside-rändlusteenuste kontrollimatut tarbimist.

2. Rändlusteenuse osutaja teavitab rändlus klienti automaatsõnumiga rändlemisest ja esitab talle baashinnateabe asjaomases liikmesriigis tema suhtes reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise puhul kehtiva tasu kohta, mis on esitatud megabaidi kohta (vääringus, milles väljendatuna kliendi riigisest teenuste osutaja esitab oma arve), välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud rändlusteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teavet.

Kõnealune personaalne baashinnateave saadetakse rändluskliendi mobiilseadmesse näiteks SMSiga, elektronpostiga või mobiilseadme hüpikakna kaudu iga kord, kui rändlusklient siseneb liikmesriiki, mis ei ole tema riigisiseste teenuste osutaja asukohariik, ja algatab andmeside-rändlusteenuse esimest korda pärast kõnealusesse liikmesriiki sisenemist. Teave esitatakse siis, kui rändlusklient algatab reguleeritud andmeside-rändlusteenuse, ja seda tehakse tasuta ning sobiva vahendi abil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista.

Kliendil, kes on rändlusteenuse osutajale teatanud, et ta ei soovi automaatset hinnateavet, on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

3. Kõik rändlusteenuse osutajad peavad pakkuma kõigile oma rändlusklientidele võimalust valida teadlikult ja tasuta selline moodus, mis annaks teavet senise tarbimise kohta kas mahu arvestuses või selles vääringus, milles rändluskliendile esitatakse arve reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise eest, ning mille abil oleks tagatud, et reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise kogukulud (välja arvatud ühikupõhiselt tasutavate MMSide eest) ei ületaks teatavas kindlas ajavahemikus kindlaksmääratud rahalist ülempiiri ilma kliendi selgesõnalise nõusolekuta.

Selleks peab rändlusteenuse osutaja pakkuma kindlaksmääratud kasutusperioodi kohta ühte või mitut rahalist ülempiiri, eeldusel, et klienti on eelnevalt teavitatud ülempiiridele vastavatest mahtudest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud rahaline ülempiir) igakuise arveldusperioodi eest nõutavate tasude puhul peab olema ligikaudu 50 eurot (ilma käibemaksuta), kuid mitte üle selle.

Alternatiivina võib rändlusteenuse osutaja seada ülempiiri andmemahule, eeldusel et klienti on ette teavitatud andmemahude maksumusest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud andmemahu ülempiir) peab vastama rahasse ümberarvutatuna igakuise arveldusperioodi eest nõutavatele tasudele, mis ei ületa 50 eurot (ilma käibemaksuta).

Lisaks võivad rändlusteenuse osutajad pakkuda oma rändlusklientidele muid limiite, millel on erinevad, st kõrgemad või madalamad igakuised rahalised ülempiirid.

Kõikide klientide suhtes, kes ei ole otsustanud muu ülempiiri kasuks, kohaldatakse teises ja kolmandas lõigus nimetatud vaikimisi kokkulepitud ülempiire.

Iga rändlusteenuse osutaja tagab ka, et rändluskliendi mobiilseadmesse saadetakse asjakohane teade, näiteks SMSiga, elektronpostiga või arvuti hüpikakna kaudu, kui andmeside-rändlusteenuste kasutamine on jõudnud 80 protsendini kokkulepitud rahalisest või andmemahu ülempiirist. Igal kliendil on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt kõnealuste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda teenuseosutajalt teenust uuesti.

Juhul kui rahaline või andmemahu ülempiir ületatakse muul moel, saadetakse teade rändluskliendi mobiilseadmesse. Teates kirjeldatakse korda, mida klient peab järgima, kui ta soovib, et andmeside-rändlusteenuste osutamist jätkataks, ning kulu, mis on seotud iga uue kasutatava ühikuga. Kui rändlusklient ei vasta selliselt, nagu teates viidatud, lõpetab rändlusteenuse osutaja kohe rändluskliendile reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise ja selle eest tasu võtmise seniks, kuni rändlusklient ei ole taotlenud kõnealuste teenuste osutamise jätkamist või taasalustamist.

Kui rändlusklient nõuab rahalise või andmemahu ülempiiri rakendamist või sellest loobumist, tehakse muudatus tasuta ühe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega.

4. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata mobiilandmesidet kasutavate masinatevaheliste seadmete suhtes.

5. Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksmisest tahtmatult tarbitud rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis. See hõlmab klientide teavitamist sellest, kuidas vältida tahtmatut rändlust piirialadel.

6. Käesolevat artiklit, välja arvatud lõiget 5, kohaldatakse teises ja kolmandas lõigus sätestatud arvestades ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate andmeside-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisides.

Kui klient valib lõike 3 esimeses lõigus osutatud mooduse, ei kohaldata lõikes 3 sätestatud nõudeid juhul, kui liiduvälise külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida oma klientide teenuse kasutamist reaajas.

Sellisel juhul teavitatakse klienti kõnealusesse riiki sisenemisel ilma põhjendamatu viivitusega ja tasuta SMSiga sellest, et teave tarbimise mahu kohta ja kindlaksmääratud rahalise ülempiiri mitteületamise tagatis ei ole kättesaadavad.

Artikkel 16

Järelevalve ja määruse täitmise tagamine

1. Riikide reguleerivad asutused kontrollivad käesoleva määruse täitmist oma territooriumil ja teostavad selle üle järelevalvet.

2. Riikide reguleerivad asutused teevad käesoleva määruse, eelkõige selle artiklite 7, 8, 9, 10, 12 ja 13 kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.

3. Artiklis 19 sätestatud läbivaatamiseks valmistudes kontrollivad riikide reguleerivad asutused rändlusklientidele kõne- ja andmesideteenuste, sealhulgas SMSi ja MMSi jae- ja hulgihindade muutumist, kaasa arvatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimates piirkondades. Riikide reguleerivad asutused jälgivad ka tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel ja kontrollivad, kas võrgukasutuse juhtimise meetodeid kasutatakse klientide kahjuks.

Riikide reguleerivad asutused jälgivad ja koguvad teavet tahtmatu rändlusolukorra juhtumite kohta ning võtavad asjakohaseid meetmeid.

4. Riikide reguleerivatel asutustel on õigus nõuda ettevõtjalt, kellele pannakse käesoleva määrusega kohustusi, et nad esitaksid kogu käesoleva määruse rakendamise ja täitmise tagamise seisukohast vajaliku teabe. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt.

5. Riikide reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuda, et tagada käesoleva määruse täitmine. Eelkõige kasutavad nad vajaduse korral juurdepääsudirektiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida läbivühendatavus ja rändlusteenuste koostalitlusvõime, näiteks juhul, kui klientidel ei ole võimalik vahetada rändlussõnumeid teise liikmesriigi maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu klientidega seetõttu, et puudub selliste sõnumite edastamist võimaldav leping.

6. Kui riigi reguleeriv asutus leiab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi on rikutud, on tal õigus nõuda rikkumise viivitamatut lõpetamist.

Artikkel 17

Vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigis elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtjate vaheliste vaidluste korral käesolevas määruses sätestatud kohustuste üle kohaldatakse raamdirektiivi artiklite 20 ja 21 kohast vaidluste lahendamise korda.

2. Kui vaidluses käesoleva määruse reguleerimisalasse jääva küsimuse üle osaleb tarbija või lõpptarbija, tagavad liikmesriigid võimaluse kasutada vaidluste kohtuvälise lahendamise korda, mis on sätestatud universaalteenuse direktiivi artiklis 34.

Artikkel 18

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile 30. juuniks 2013 ning annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest.

Artikkel 19

Läbivaatamine

1. Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse toimimise ja annab sellest pärast avalikku konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru hiljemalt 30. juunil 2016. Komisjon hindab eelkõige, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud. Sealjuures käsitleb komisjon muu hulgas:

- a) kas konkurents on piisavalt edenenud, et õigustada maksimaalsete jaehindade kehtivuse lõppemist;
- b) kas konkurents on maksimaalsete hulgihindade kaotamiseks piisav;
- c) rändlusklientidele pakutavate kõne-, SMS- ja andmesideteenuste hulgi- ja jaehindade muutumist ja oodatavaid tulevikusuundumusi võrreldes mobiilsideteenuste tasudega liikmesriikide turu tasandil (kusjuures eraldi käsitletakse ettemaksu- ja järelmaksukliente) ning nende teenuste kvaliteedi ja kiiruse muutumist;
- d) teenuste, sealhulgas kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste alternatiivsete teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, eeskätt pidades silmas tehnika arengut;
- e) seda, mil määral on kliendid kasu saanud rändlusteenuste hinna tegelikust alanemisest, mitmesugustest tariifidest ja toodetest, mida saavad kasutada erinevate helistamistavadega kliendid, ning rändlus- ja riigisiseste tariifide vahelist erinevust, sealhulgas selliste pakkumiste olemasolu, millega nähakse ette ühtne tariif nii riigisisestele kui ka rändlusteenustele;

f) konkurentsi taset nii jae- kui ka hulgiturul, eriti väiksemate, iseseisvate või äsja tegevust alustanud operaatorite konkurentsiolukorda, sealhulgas kaubanduslepingute mõju konkurentile ning operaatorite omavahelise seotuse taset;

- g) mil määral on artiklites 3 ja 4 sätestatud struktuurimeetmete rakendamine aidanud kaasa konkurentsi arendamisele rändlusteenuste siseturul, ning seda, kas rändlus- ja riigisiseste tariifide vaheline erinevus on vähenenud nullilähedaseks;
- h) mil määral on hulgi- ja jaehindade maksimaalsed hinnad osutanud piisavat kaitset tarbijatele ülemäära kõrgete hindade eest, võimaldades samas konkurentsi arengut rändlusteenuste siseturul.
2. Kui aruandest nähtub, et käesoleva määrusega ettenähtud struktuurimeetmetest ei ole piisanud kõigi Euroopa tarbijate hüvangu eesmärgil rändlusteenuste siseturul konkurentsi edendamiseks või et rändlus- ja riigisiseste tariifide vaheline erinevus ei ole vähenenud nullilähedaseks, võib komisjon esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud kõnealuse olukorra parandamiseks, et saavutada mobiilsidetee- nuste siseturg, kus ei tehta lõpuks vahet riiklikel tariifidel ja rändlustariifidel. Eelkõige hindab komisjon, kas on vajalik:
- a) sätestada täiendavaid tehnilisi- ja struktuurimeetmeid;
- b) muuta struktuurimeetmeid;
- c) pikendada jaehindade ülempiiri kehtivusaega ja võib-olla ka muuta artiklites 8, 10 ja 13 sätestatud jaehindade ülempiiri;
- d) muuta hulgihindade ülempiiri kehtivusaega või muuta artik- lites 7, 9 ja 12 sätestatud hulgihindade ülempiiri;
- e) kehtestada muid vajalikke nõudeid, sealhulgas riiklike tarii- fide ja rändlustariifide mitteeristamise nõue.
3. Lisaks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta järel pärast lõikes 1 osutatud aruande esitamist aruande. Kõik aruanded sisaldavad kokkuvõtet liidus osutatavate rändlusteenuste jälgimise tulemuste kohta ning hinnangut sellele, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmär- kide saavutamine, sealhulgas lõigetes 1 ja 2 osutatud aspekte arvestades.

4. Selleks et hinnata konkurentsi edenemist kogu liitu hõlmavatel rändlusturgudel, kogub BEREC korrapäraselt riikide reguleerivatelt asutustelt andmeid kõne-, SMS- ja andmeside- rändlusteenuste jae- ja hulgihindade kujunemise kohta. Nime- tatud andmed esitatakse komisjonile vähemalt kaks korda aastas. Komisjon avalikustab need andmed.

Samuti kogub BEREC igal aastal riikide reguleerivatelt asutustelt teavet operaatorite poolt klientidele pakutavate erinevate tarii- fide läbipaistvuse ja võrreldavuse kohta. Komisjon avalikustab need andmed.

Artikkel 20

Teavitamisnõuded

Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest vastutavatest riikide reguleeriva- test asutustest.

Artikkel 21

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 717/2007 tunnistatakse kehtetuks vastavalt I lisale alates 1. juulist 2012.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisa vastavustabelile.

Artikkel 22

Jõustumine ja kehtivuse kaotamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja selle sätteid kohaldatakse alates kõne- alusest kuupäevast, kui konkreetsetes artiklites ei ole sätestatud teisiti.

Määrus kaotab kehtivuse 30. juunil 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 13. juuni 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. WAMMEN

*I LISA***Kehtetuks tunnistatud määrus koos muudatusega**

(osutatud artiklis 21)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007
(ELT L 171, 29.6.2007, lk 32)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 544/2009 Ainult artikkel 1
(ELT L 167, 29.6.2009, lk 12)

II LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 717/2007	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
—	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 4
Artikli 1 lõike 4 esimese lõigu esimene lause	Artikli 1 lõige 5
Artikli 1 lõike 4 esimese lõigu teine lause	Artikli 1 lõike 6 esimene lõik Artikli 1 lõike 7 esimene lõik
Artikli 1 lõike 4 teise lõigu esimene lause	Artikli 1 lõike 6 teise lõigu esimene lause Artikli 1 lõike 7 teise lõigu esimene lause
Artikli 1 lõike 4 teise lõigu teine lause	Artikli 1 lõike 6 teise lõigu teine ja kolmas lause Artikli 1 lõike 7 teise lõigu teine ja kolmas lause
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav osa	Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav osa
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 2 lõike 2 punkt i
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 2 lõike 2 punkt a
—	Artikli 2 lõike 2 punkt b
—	Artikli 2 lõike 2 punkt c
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 2 lõike 2 punkt d
Artikli 2 lõike 2 punkt g	Artikli 2 lõike 2 punkt e
Artikli 2 lõike 2 punkt d	Artikli 2 lõike 2 punkt f
Artikli 2 lõike 2 punkt f	Artikli 2 lõike 2 punkt g
Artikli 2 lõike 2 punkt e	Artikli 2 lõike 2 punkt h
Artikli 2 lõike 2 punkt i	Artikli 2 lõike 2 punkt j
Artikli 2 lõike 2 punkt j	Artikli 2 lõike 2 punkt k
Artikli 2 lõike 2 punkt h	Artikli 2 lõike 2 punkt l
Artikli 2 lõike 2 punkt k	Artikli 2 lõike 2 punkt m
—	Artikli 2 lõike 2 punkt n
—	Artikli 2 lõike 2 punkt o
—	Artikli 2 lõike 2 punkt p
—	Artikli 2 lõike 2 punkt q
—	Artiklid 3, 4, 5 ja 6
Artikli 3 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 3 lõike 3 esimene lõik	—
Artikli 3 lõike 3 teine lõik	Artikli 7 lõige 3
Artikli 4 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 8 lõige 2

Määrus (EÜ) nr 717/2007	Käesolev määrus
Artikli 4 lõike 3 esimene lõik	—
Artikli 4 lõike 3 teine lõik	Artikli 8 lõige 3
Artikli 4 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 8 lõige 4
Artikli 4 lõige 4	Artikli 8 lõige 5
Artikkel 4a	Artikkel 9
Artikkel 4b	Artikkel 10
Artikli 4b lõige 7	—
Artikkel 4c	Artikkel 11
—	Artikkel 12
—	Artikkel 13
Artikli 6 lõike 1 esimene kuni viies lõik	Artikli 14 lõike 1 esimene kuni viies lõik
—	Artikli 14 lõike 1 kuues lõik
Artikli 6 lõige 2	Artikli 14 lõige 2
Artikli 6 lõike 3 esimene ja teine lõik	Artikli 14 lõike 3 esimene ja teine lõik
—	Artikli 14 lõike 3 kolmas lõik
—	Artikli 14 lõige 4
Artikkel 6a	Artikkel 15
—	Artikli 15 lõige 4
—	Artikli 15 lõige 5
—	Artikli 15 lõige 6
Artikli 6a lõige 4	—
Artikkel 7	Artikkel 16
—	Artikli 16 lõike 3 teine lõik
Artikkel 8	Artikkel 17
Artikkel 9	Artikkel 18
Artikkel 10	—
Artikli 11 lõike 1 sissejuhatav osa	Artikli 19 lõike 1 sissejuhatav osa
—	Artikli 19 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 11 lõike 1 esimese lõigu esimene kuni neljas taane	Artikli 19 lõike 1 punktid c kuni f
—	Artikli 19 lõike 1 punktid g ja h
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	—
—	Artikli 19 lõige 2
Artikli 11 lõige 2	Artikli 19 lõige 3
—	Artikli 19 lõige 4
Artikkel 12	Artikkel 20
—	Artikkel 21
Artikkel 13	Artikkel 22